
Б И Л Т Е Н

**СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА**

**Број 3
март 2005.
година XLV
ISSN 0354-3242**

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД**

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србије
Београд, Немањина 22
www.mfin.sr.gov.yu

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
мр Млађан Динкић, министар финансија

Уређивачки одбор
Весна Арсић, Даница Маговац,
проф. др Емилија Вукадин, мр Јасмина Кнежевић

Главни уредник
Весна Арсић
заменик министра финансија

Уредник
мр Јасмина Кнежевић
jknezevic@mfin.sr.gov.yu

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских пројеката, Министарство финансија
Републике Србије, Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/2685 301

Припрема и штампа
Штампарија Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Tel: 011/2685-301 bilten.fin@mfin.sr.gov.yu

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2005 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

САДРЖАЈ

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман ангажовања иностраних консултантских фирми за потребе Агенције за осигурање, санацију, стечај и ликвидацију банака у поступку приватизације банака 9
  2. Пореска стопа која се примењује на серијске и монографске публикации 11
  3. Могућност остваривања права на пореско ослобођење за отпремање добара у Републику Црну Гору 12
  4. Порески третман промета добара и услуга, као и увоза добара, на основу Меморандума о разумевању о управљању употребом Фонда двоструке намене 14
  5. Порески третман добара која се увозе, а која су претходно била извезена, па се, због рекламације ино-купца, враћају у земљу 16
  6. Обрачунавање и плаћање ПДВ на улазнице за међународне квалификационе фудбалске утакмице 17
  7. Да ли је Републичка дирекција за робне резерве обвезник ПДВ за промет добара који врши у циљу реализације уговора о куповини, продаји, размени и давању на зајам робних резерви? 19
  8. Порески третман промета добара и услуга код уговора о лизингу, из аспекта Закона о ПДВ 20
  9. Порески третман улазница за позоришне представе 27
  10. Надлежност царинског органа да врши накнадну наплату пореза на додату вредност код увоза добара 28
  11. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на гориво које међународна организација набавља за службене потребе 29
  12. Обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ за промет добара и услуга који изврши мали порески обвезник 31
  13. Да ли се посебна пореска стопа од 8% примењује на увоз речника, лектира, приручника и осталих учила који се користе за учење страних језика? ...32
-

---

14. Поступање акционарског друштва, као обвезника ПДВ, при откупу огревног дрвета од физичких лица која нису обвезници пореза на доходак грађана на приходе од пољопривреде и шумарства на основу катастарског прихода	34
15. Плаћање ПДВ на лекове које здравствене установе добијају од донатора из иностранства	35
16. Опорезивање кроасана са филлом, Bake rolls, Bake bars, сирове пљескавице, сирове кобасице, сирове вешалице, пилећег бургера и биљне масноће за фритезу	36
17. Порески третман донације која се састоји од 100 рачунара са штампачима и скенерима коју политичка странка, као обвезник ПДВ, даје за потребе школа на Косову и Метохији	38
18. Могућност ослобођења од плаћања ПДВ на провизију коју банка наплаћује предузећима Мобтел и Телеком за услугу пријема и преноса уплата корисника pre-paid и post-paid бројева	39
19. Опорезивање шпедитерских услуга	41

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Порез на имовину на право својине на акције издате на име и порез на пренос апсолутних права код преноса уз накнаду хартија од вредности	45
2. Могућност ослобађања од плаћања пореза на пренос апсолутних права на хартијама од вредности услед тешке материјалне ситуације обвезника	46
3. Да ли се на градско грађевинско земљиште плаћа порез на имовину, као и да ли постоји могућност кориговања његове књиговодствене вредности?	47
4. Порески третман улагања права својине на употребљаваном моторном возилу, права својине на непокретности – пословном простору и права својине на опреми у капитал друштва са ограниченом одговорношћу	48
5. Да ли пренос целокупне имовине правног лица по основу његове куповине у стечају подлеже плаћању пореза на пренос апсолутних права?	50
6. Порески третман уговора о закупу непокретности и обавеза закупаца да такве уговоре поднесе подручним јединицама Пореске управе на оверу	50
7. Порески третман откупа стамбене зграде или стана у случају да пореска обавеза није пријављена надлежном пореском органу до 22. децембра 2004. године	51

ПОРЕЗИ НА УПОТРЕБУ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ДОБАРА	
1. Предмет опорезивања порезом на регистровано оружје	53
2. Могућност ослобођења од плаћања пореза на регистровано оружје	54
ПОРЕСКИ ПОСТУПАК И ПОРЕСКА АДМИНИСТРАЦИЈА	
1. Одлагање плаћања пореског дуга	56

ТАКСЕ

1. Могућност ослобођења од плаћања таксе приликом издавања дозволе за привремени боравак држављанина Немачке	58
2. Републичка административна такса код издавања извода из матичних књига	59
3. Различит таксени третман (судским и административним таксама) за списе и радње за остваривање права из радног односа	60
4. Могућност ослобођења од плаћања таксе за дозволу за кретање и боравак у граничном појасу	60
5. Могућност увођења општинских административних такси као изворних јавних прихода јединице локалне самоуправе	61
6. Плаћање републичке административне таксе за оверу преписа и извода из катастарског оператора који се подносе уз захтев за рефракцију акцизе на дизел гориво	62

ЦАРИНЕ

1. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на возило страног порекла регистровано у Републици Српској 1993. године	63
2. Могућност умањења царине за увоз машина за производњу грађевинске столарије из Италије по основу члана 397. Царинског закона	63
3. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина при увозу половног аутомобила за инвалидно лице, произведеног 1990. године	64

ЈАВНИ РАСХОДИ

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Јавне набавке по партијама (појам партије, шта подразумева збир вредности партија на годишњем нивоу и да ли вредност појединачне партије може да се сматра набавком мале вредности)	65
2. "Рок извршења посла" као критеријум за оцењивање понуде	69
3. Да ли уступање права градње с правом власништва на делу простора железничке станице Београд центар може бити предмет јавне набавке?	70

-
4. Повреда чл. 36. став 1. и чл. 56. став 3. Закона о јавним набавкама, као и да ли наручилац има право да "дисквалификује" понуде које не испуњавају услове из тендерске документације који су измењени дописом који је наручилац упутио понуђачу као одговор на постављено питање и исти проследио осталим понуђачима пре отварања понуда, а потом доделио уговор о јавној набавци понуђачу који, такође, не испуњава тражене техничке услове из тендерске документације? 70
  5. Да ли у ситуацији када наручилац у поступку јавне набавке мале вредности добије три понуде, од којих две буду исправне, може извршити избор најповољнијег понуђача? 74
  6. Процењена вредност јавне набавке с обзиром на примену Закона о порезу на додату вредност, као и да ли град Београд, као наручилац предмета јавне набавке за потребе јавног предузећа, може пренети на јавно предузеће право да закључи уговор о јавној набавци? 75
  7. Да ли се возила из производног програма Застава Камioni д.о.о. Крагујевац могу третирати као добра произведена у земљи, сходно члану 55. Закона о јавним набавкама и Правилнику о одређивању доказа на основу којих се утврђује да су добра произведена у земљи, односно домаћег порекла и да ли је на тендеру довољан доказ достављена декларација произвођача и извод из регистра предузећа? 76
  8. Да ли понуђач чију понуду у целини не чине добра домаћег порекла има право на "пондерску подршку" у смислу члана 55. Закона о јавним набавкама, да ли се Закон о изменама и допунама Закона о јавним набавкама примењује на поступке јавних набавки за које је јавни позив објављен пре ступања на снагу овог закона и да ли наручилац може да јавну набавку која није у јавном позиву и конкурсној документацији наведена као јавна набавка по партијама, у току поступка обликује у партије и за њих закључује посебне уговоре? 78

ФИНАНСИРАЊЕ ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

1. Примена одредаба члана 5. став 7, члана 4. став 1. и члана 6. став 2. Закона о финансирању политичких странака 80

РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈА

1. Издавање одобрења за послове овлашћеног проценитеља 83
  2. Како поступити у случају када је извршена процена основних средстава од стране независних проценитеља и када је процењена вредност (фер вредност) већа од књиговодствене вредности, имајући у виду веће прописе и Међународни стандард финансијског извештавања 1 - Прва примена? 84
-

-
3. Да ли се резултат пословања (добит или губитак) зависних предузећа може књижити и исказати у резултат матичног предузећа у истој пословној години? 85
  4. Да ли правно лице, које је по годишњим финансијским извештајима за 2003. годину разврстано у мала правна лица, а по финансијским извештајима за 2004. годину у средња правна лица из члана 4. Закона о рачуноводству и ревизији, подлеже обавези вршења ревизије из члана 30. наведеног закона?.87
  5. Како у пословним књигама водити пољопривредно земљиште у државној својини, имајући у виду да су Законом о претварању друштвене својине на пољопривредном земљишту у друге облике својине предузећа, земљорадничке задруге и друга правна лица била у обавези да пољопривредно земљиште разграниче према својини на земљиште у друштвеној и државној својини? 88
  6. Како рачунати рок вршења ревизије од пет година узастопно за средња, односно три године за велика предузећа, с обзиром да је Закон о рачуноводству и ревизији, који је ову обавезу прописао, ступио на снагу 27. децембра 2002. године? 89
  7. Да ли по уговору о закупу градског грађевинског земљишта на 50 година, месечне закупнине које испоставља закуподавац имају третман улагања у инвестиције – изградњу грађевинског објекта које је у власништву закупопримца? 90
  8. Да ли се постројење купљено на лизинг и књижено на конту 0230 – Техничка постројења (асфалтна база), са отплатним периодом од 5 година, након ког рока постаје власништво, може сматрати улагањем у основна средства у текућој години и да ли такво улагање унети у образац ПК? 91
  9. Спровођење Инструкција о поступку (општинских) регистрационих органа приликом уписа радње чији је предмет пословања пружање рачуноводствених услуга 92
  10. Који статут треба применити приликом расподеле добити по завршном рачуну? 92
  11. Да ли се код усклађених и оверених потраживања и обавеза истовремено признаје у ИОС обрасцу и прекид застарелости? 93
-

-
12. Примена Међународних рачуноводствених стандарда који се односе на групу конта 01 Нематеријална улагања – куповином стечени goodwill, као и како спровести одговарајућа књижења затечених стања на контима 014; 290 и 331 на дан 1.1.2004. године 94
13. Могућност да Национална корпорација за осигурање стамбених кредита рачуноводство организује и води према прописима за правна лица која се баве пословима осигурања, а не по прописима којима се уређује вођење буџетског система 95

ПОДСЕТНИК

- Финансијски прописи донети у марту месецу 2005. године 97
-

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман ангажовања иностраних консултантских фирми за потребе Агенције за осигурање, санацију, стечај и ликвидацију банака у поступку приватизације банака
(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1075/2005-04 од 28.3.2005. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици Србији уз накнаду, у оквиру обављања делатности.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Сагласно одредби члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуга обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Изузетно од члана 12. ст. 1. и 2. Закона, местом промета услуга сматра се место у којем прималац услуге обавља делатност или има пословну јединицу за коју се пружа услуга, односно место у којем прималац услуге има седиште или пребивалиште, ако се ради

о услугама саветника, инжењера, адвоката, ревизора и сличних услуга (члан 12. став 3. тачка 4) подтачка (7) Закона).

У складу са наведеним законским одредбама, када иностранна консултантска фирма пружа услугу саветовања (консалтинга) лицу са седиштем на територији Републике Србије, местом промета ове услуге сматра се територија Републике Србије.

Према томе, с обзиром да за саветодавне (консултантске) услуге Законом није прописано пореско ослобођење, на накнаду за извршену услугу обрачунава се и плаћа ПДВ.

Одредбом члана 10. став 1. тач. 2) и 3) Закона прописано је да је порески дужник, у смислу овог закона, порески пуномоћник кога одреди страном лице које у Републици нема седиште ни сталну пословну јединицу, а које обавља промет добара и услуга у Републици, односно прималац добара и услуга ако страном лице није одредило пореског пуномоћника.

Сагласно наведеној одредби Закона, а у конкретном случају када иностранна консултантска фирма пружа саветодавне (консултантске) услуге Агенцији за осигурање депозита, санацију, стечај и ликвидацију банака (у даљем тексту: Агенција) у поступку приватизације банака, порески дужник за извршену консултантску услугу је порески пуномоћник иностране фирме, а ако иностранна фирма није одредила пореског пуномоћника, порески дужник је Агенција.

Ако иностранна консултантска фирма није одредила пореског пуномоћника, Агенција је дужна да на накнаду за извршену консултантску услугу обрачуна ПДВ, да за порески период у којем је настала обавеза по основу ПДВ поднесе пореску пријаву надлежном пореском органу, у складу са одредбом члана 50. ст. 3. и 4. Закона, као и да дуговани ПДВ плати у року од 10 дана по истеку пореског периода, у смислу одредаба чл. 50. став 1. и члана 51. Закона.

2. Пореска стопа која се примењује на серијске и монографске публикације

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00516/2005-04 од 24.3.2005. год.)

Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04), у члану 4. став 3. тачка б) прописано је да се прометом добара сматра испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима.

Чланом 23. став 2. тачка 9) Закона прописано је да се по посебној стопи од 8% опорезује промет монографских и серијских публикација.

Правилником о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ ("Сл. гласник РС", бр. 108/04, 130/04 и 140/04), у члану 8. став 1. прописано је да се монографским публикацијама, у смислу члана 23. став 2. тачка 9) Закона, сматрају публикације у текстуалној или илустрованој форми на штампаном или електронском медију, у једном или више делова, чије је издавање унапред утврђено и ограничено, а које имају СР запис (Cataloguing In Publications), укључујући међународни књижни број ISBN (International Standard Book Number) као његов саставни део.

Ставом 2. истог члана Правилника прописано је да се серијским публикацијама, у смислу члана 23. став 2. тачка 9) Закона, сматрају часописи, билтени, годишњаци, зборници радова и слична грађа, која се објављује sukcesивно, у одређеним временским интервалима, на штампаном или електронском медију, са нумеричким и хронолошким ознакама чије издавање може да траје неограничено, а које имају СР запис, укључујући међународни књижни број (ISSN) као његов саставни део и који је одштампан на сваком броју публикације.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Правилника, када штампарија врши штампање и испоруку публикације која има СІР запис и међународни књижни број ISBN, за потребе наручиоца, при чему су та издања одштампана на материјалу испоручиоца тј. штампарије, ради се о промету добара и на накнаду за испоручена добра ПДВ се обрачунава и плаћа по стопи од 8%.

Међутим, ако штампарија штампа монографске публикације за потребе наручиоца на материјалу наручиоца, у том случају ради се о услузи штампања, у складу са одредбом члана 5. став 3. тачка 3) Закона, па се на накнаду за извршену услугу обрачунава и плаћа ПДВ по стопи од 18%.

3. Могућност остваривања права на пореско ослобођење за отпремање добара у Републику Црну Гору

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1065/2005-04 од 24.3.2005. год.)

Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04), одредбом члана 3. прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности.

Одредбом члана 24. став 1. тачка 2) Закона прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза за промет добара која обвезник или треће лице, по његовом налогу, шаље или отпрема у иностранство.

Пореско ослобођење из члана 24. став 1. тач. 2) и 3) Закона за добра која се шаљу или отпремају у Републику Црну Гору (у даљем тексту: отпремање добара), а у складу са одредбом члана 3. став 1. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза ("Сл. гласник РС", бр. 124/04 и 140/04), обвезник ПДВ може да оствари под условом да су добра отпремљена на територију Републике Црне Горе.

Као доказ да су добра отпремљена на територију Републике Црне Горе, сагласно одредби става 2. истог члана Правилника, служе:

1) евиденциона јединствена царинска исправа у складу са царинским прописима;

2) извод из пословног рачуна обвезника ПДВ да је за отпремљена добра извршен пренос новчаних средстава са пословног рачуна примаоца добара на пословни рачун обвезника ПДВ – испоручиоца добара;

3) доказ о плаћеном ПДВ на територији Републике Црне Горе;

4) доказ о извршеној продаји девиза Народној банци Србије, односно оствареној динарској противвредности од продаје тих девиза.

У складу са наведеним одредбама Закона и Правилника, за добра која се шаљу или отпремају на територију Републике Црне Горе обвезник ПДВ није дужан да обрачуна и плати ПДВ, а има право на одбитак претходног пореза, уз доказе о отпремању добара прописаних Правилником.

У случају када обвезник ПДВ изврши отпремање добара у једном пореском периоду у којем је од стране надлежног царинског органа издата Евиденциона јединствена царинска исправа, па до истека рока за подношење пореске пријаве за тај порески период обезбеди остале доказе прописане Правилником (извод из пословног рачуна обвезника ПДВ да је за отпремљена добра извршен пренос новчаних средстава са пословног рачуна примаоца добара на пословни рачун обвезника ПДВ – испоручиоца добара, доказ о плаћеном ПДВ на територији Републике Црне Горе, доказ о извршеној продаји девиза Народној банци Србије, односно оствареној динарској противвредности од продаје тих девиза), пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза овај обвезник ПДВ може да оствари у пореском периоду у којем је издата Евиденциона јединствена царинска исправа.

4. Порески третман промета добара и услуга, као и увоза добара, на основу Меморандума о разумевању о управљању употребом Фонда двоструке намене

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-445/2005-04 од 23.3.2005. год.)

Порески третман промета добара и услуга утврђује се искључиво на основу Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04) и међународних уговора што значи да за утврђивање пореског третмана промета добара и услуга није од значаја да ли се набавка добара и услуга врши у складу са одредбама Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник Р", бр. 39/02 ... 55/04) или на други начин.

У складу са Објашњењем бр. 413-00-31/2-05-04 од 21.2.2005. године Министарства финансија, када се промет добара и услуга врши у складу са међународним уговорима, порез на додату вредност нису дужни да обрачунавају обвезници ПДВ који непосредно врше промет добара или пружање услуга:

- 1) лицима са којима је државна заједница Србија и Црна Гора или Република Србија – Савет министара, Влада РС, министарства и други државни органи и организације закључила међународни уговор;
- 2) лицима задуженим за спровођење одређеног пројекта на територији Републике Србије – имплементарним партнерима лица са којима је закључен међународни уговор;
- 3) корисницима новчаних средстава, ако се новчана средства, која су предмет међународног уговора, дају непосредно кориснику тих средстава за финансирање одређеног пројекта у Републици Србији од стране лица са којима је закључен међународни уговор или његовог имплементарног партнера.

Меморандумом о разумевању о управљању употребом Фонда двоструке намене Програма помоћи у вештачком ђубриву и сточној храни, закљученом између Владе Републике Србије, коју представљају министар за економске везе с иностранством и министар за пољопривреду и водопривреду и Европске агенције за реконструкцију, коју представља директор Европске агенције за реконструкцију, предвиђено је, између осталог, да је Влада Републике Србије одговорна за имплементацију пројеката који се финансирају из Фонда двоструке намене, као и да сва плаћања из овог фонда морају потписати оба потписника, односно један овлашћени представник Владе РС и један овлашћени представник Европске агенције за реконструкцију.

Узимајући у обзир чињеницу да је овим меморандумом предвиђена одговорност Владе РС за имплементацију пројеката који се финансирају из Фонда двоструке намене, а да Владу РС у овим пројектима представљају Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде и Министарство за економске односе с иностранством, као и да сва плаћања из овог фонда мора потписати одговорно лице једног од ових министарстава, мишљења смо да су у конкретном случају Влада РС, односно Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде и Министарство за економске односе с иностранством у исто време и уговорна страна и имплементарни партнери Европске агенције за реконструкцију.

Према томе, а у складу са наведеним објашњењем Министарства финансија, када Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде у поступку јавне набавке изабере најповољнијег понуђача за извођење грађевинских радова, то предузеће приликом испостављања рачуна за грађевинске радове Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде не обрачунава ПДВ, с обзиром да непосредно врши промет добара, односно услуга имплементарном партнеру лица са којим је закључен међународни уговор, при чему има право на одбитак претходног пореза који му је обрачунао ангажовани подизвођач у складу са Законом.

У циљу реализације пореског изузимања, Министарство пољопривреде шумарства и водопривреде издаје потврду о пореском изузимању предузећу које је ангажовало за извођење грађевинских радова, оверену од стране Пореске управе – Централне, у смислу датог објашњења Министарства финансија, бр. 423-00-31/2-05-04 од 21.2.2005. године.

5. Порески третман добара која се увозе, а која су претходно била извезена, па се, због рекламације ино-купца, враћају у земљу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01021/2005-04 од 23.3.2005. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испоруке добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Одредбом члана 26. Закона прописана су пореска ослобођења код увоза добара.

У складу са наведеном одредбом Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара:

- 1) чији промет је у складу са чл. 24. став 1. тач. 5), 10), 11) и 13)-16) и чланом 25. став 1. тач. 1) и 2) и став 2. тач. 5) и 10) овог закона ослобођен ПДВ;
- 2) која се, у оквиру царинског поступка, привремено увозе и поново извозе, као и стављају у царински поступак активног оплемењивања са системом одлагање;

- 3) која се, у оквиру царинског поступка, привремено извозе и у непромењеном стању поново увозе;
- 4) за која је, у оквиру царинског поступка, одобрен поступак прераде под царинском контролом;
- 5) у оквиру царинског поступка над транзитом робе;
- 6) за која је, у оквиру царинског поступка, одобрен поступак царинског складиштења;
- 7) за која је, у складу са чланом 192. тач. 1)-10) и чланом 193. став 1. тачка б) Царинског закона ("Сл. гласник РС", бр. 73/03) прописано ослобођење од царине.

У складу с наведеним законским одредбама, на добра која се увозе у Републику, а која су била претходно извезена, па се услед рекламације од стране ино-партнера враћају продавцу, при чему је био извршен коначни извоз добара, а не привремени, ПДВ се обрачунава и плаћа, с обзиром да се у овом случају одредба члана 26. Закона не може применити.

6. Обрачунавање и плаћање ПДВ на улазнице за међународне квалификационе фудбалске утакмице

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00768/2005-04 од 23.3.2005. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Према одредби члана 25. став 2. тачка 19) Закона, за услуге из области спорта и физичког васпитања лицима која се баве спортом и физичким васпитањем, од стране лица чија делатност није усмерена ка остваривању добити, а која су регистрована за ту делатност, прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза.

Према члану 2. Закона о спорту ("Сл. гласник РС", бр. 52/96) спортом се сматра: спортско образовање (обучавање у физичком вежбању, развој физичких способности и стицање спортских навика); такмичарски спорт (спортске активности усмерене на постизање спортских резултата); рекреативни спорт (спортске активности усмерене на рекреацију које се изводе самостално или у спортским и другим организацијама); школска спортска такмичења (спортска такмичења ученика и студената).

У складу с наведеним законским одредбама, одржавање међународних фудбалских утакмица сматра се услугом из области спорта. Међутим, с обзиром да се ова услуга не пружа лицима која се баве спортом и физичким васпитањем, на накнаду за услугу коју Фудбалски савез Србије и Црне Горе остварује по основу продаје улазница за међународне утакмице не може се применити пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза прописано одредбом члана 25. став 2. тачка 19) Закона.

Пореску основицу код промета добара и услуга, према члану 17. став 1. Закона, чини износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прими или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући и субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у које није укључен ПДВ.

Ако се накнада за извршену услугу обрачунава у бруто износу преко продаје улазница, пореска основица утврђује се применом прерачунате пореске стопе од 18% (прерачуната пореска стопа износи 15,25424%) на бруто износ накнаде.

7. Да ли је Републичка дирекција за робне резерве обвезник ПДВ за промет добара који врши у циљу реализације уговора о куповини, продаји, размени и давању на зајам робних резерви?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-109/2005-04 од 18.3.2005. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици Србији уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Одредбом члана 9. став 1. Закона прописано је да Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом у циљу обављања послова државне управе, нису обвезници у смислу овог закона кад обављају промет добара и услуга из делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе.

Сагласно одредби члана 9. став 2. Закона, Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом у циљу обављања послова државне управе, јесу обвезници ПДВ ако обављају опорезиви промет добара и услуга изван делокруга органа, односно ван обављања послова државне управе.

Одредбом члана 11. став 2. Закона о министарствима ("Сл. гласник РС", бр. 19/04) прописано је да Републичка дирекција за робне резерве, као орган у саставу Министарства трговине, туризма и услуга, обавља послове државне управе и стручне послове који се односе на: организацију система робних резерви; образовање, смештај, чување и обнављање републичких робних резерви; утврђивање обима, структуре и квалитета биланса робних резерви; управљање токовима количина с циљем одржавања резерви на

нивоу неопходног минимума; изградњу складишних капацитета за потребе републичких робних резерви; материјално-финансијско и евиденционо пословање робним резервама, као и друге послове одређене законом.

Према томе, Републичка дирекција за робне резерве није обвезник ПДВ за промет добара који врши у циљу реализације купопродајних уговора, уговора о размени и давању на зајам робних резерви, с обзиром да се ради о испоруци добара републичког органа у циљу обављања послова државне управе.

По основу продаје, размене и давања на зајам робних резерви, Републичка дирекција за робне резерве нема право на одбитак претходног пореза обрачунатог од стране претходног учесника у промету.

8. Порески третман промета добара и услуга код уговора о лизингу, из аспекта Закона о ПДВ

(Објашњење Министарства финансија, бр. 413-00-31/12-05-04 од 18.3.2005. год.)

1. Промет добара и услуга код уговора о лизингу којим је предвиђен откуп предмета лизинга, а давалац и његовалица лизинга су лица са територије Републике Србије

Одредбом члана 62. став 1. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04 – у даљем тексту: Закон) прописано је да се на сав промет добара и услуга и увоз добара који се врше од 1. јануара 2005. године примењују одредбе Закона о ПДВ.

У складу с наведеном законском одредбом, код уговора о лизингу којим је предвиђен откуп предмета лизинга (у највећем броју случајева реч је о уговору о финансијском лизингу), а који је

закључен до 31. децембра 2004. године, ПДВ се не обрачунава и не плаћа без обзира на то што последња лизинг рата доспева за наплату од 1. јануара 2005. године, с обзиром да је промет добра настао пре почетка примене Закона о ПДВ. У овом случају не постоји ни обавеза плаћања пореза на пренос апсолутних права на последњу лизинг рату, у складу са Законом о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01 ... 135/04).

Одредбом члана 3. Закона прописано је да је предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 4. став 3. тачка 2) Закона, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се предаја добара по основу уговора о лизингу, у складу са законом, или на основу уговора о продаји са одложеним плаћањем којим је утврђено да се право располагања преноси најкасније отплатом последње рате.

Према томе, код уговора о лизингу којим је предвиђен откуп предмета лизинга закљученог од 1. јануара 2005. године, при чему се право располагања на предмету лизинга преноси отплатом последње лизинг рате, предаја добра – предмета лизинга од стране даваоца лизинга примаоцу лизинга сматра се прометом добра који подлеже ПДВ. У овом случају не постоји обавеза плаћања пореза на пренос апсолутних права.

Одредбом члана 17. став 1. Закона прописано је да је пореска основица код промета добара и услуга износ накнаде (у новцу, ставрима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

У смислу наведене законске одредбе, пореску основицу код предаје предмета лизинга на основу уговора о лизингу којим је предвиђен откуп предмета лизинга чини укупна накнада коју давалац лизинга прима или треба да прими од примаоца лизинга, а која садржи вредност предмета лизинга, накнаду даваоца лизинга (тзв. "камата"), као и све споредне трошкове које давалац лизинга зарачунава примаоцу лизинга (нпр. манипулативни трошкови, трошкови превоза, осигурања и др.).

Међутим, ако давалац лизинга наплаћује накнаду за услугу осигурања у име и за рачун другог лица – осигуравајућег друштва и тај износ преноси лицу у чије име и за чији рачун је извршио наплату, у пореску основицу код предаје предмета лизинга не урачунава се накнада за ту услугу.

На лизинг рате које корисник лизинга плаћа даваоцу лизинга ПДВ се не обрачунава и не плаћа.

Приликом набавке добра које се предаје кориснику лизинга на основу уговора о лизингу којим је предвиђен откуп предмета лизинга, давалац лизинга – лизинг кућа има право на одбитак претходног пореза у складу са Законом.

Наиме, одредбом члана 28. став 1. Закона прописано је да право на одбитак претходног пореза обвезник – давалац лизинга може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме и објеката за вршење делатности, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга који подлеже, односно који је опорезив ПДВ, за који у складу са чланом 24. Закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ, као и за промет који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, сагласно ставу 2. истог члана Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза,

у складу са Законом, или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказан ПДВ платио приликом увоза.

У пореском периоду у којем су испуњени наведени услови, у складу са ставом 3. овог члана Закона, обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то: обрачунати и исказати ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету и ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења свих наведених услова из ст. 1-3. члана 28. Закона.

2. Промет добара и услуга код уговора о лизингу којим је предвиђен откуп предмета лизинга, а код које је давалац лизинга лице из иностранства, а прималац лизинга лице са територије Републике Србије

Код уговора о лизингу којим је предвиђен откуп предмета лизинга закљученог пре почетка примене Закона о ПДВ, односно до 31. децембра 2004. године, а код којег је давалац лизинга лице из иностранства, а прималац лизинга лице са територије Републике Србије, при коначном царињењу предмета лизинга које се врши од 1. јануара 2005. године, ПДВ се не плаћа, с обзиром да је увоз опреме (привремено) био извршен пре ступања на снагу Закона о ПДВ.

Одредбом члана 26. тачка 2) Закона прописано је да се ПДВ не плаћа на увоз добара која се, у оквиру царинског поступка, привремено увозе и поново извозе, као и стављају у царински поступак активног оплемењавања са системом одлагања.

Код уговора о лизингу којим је предвиђен откуп предмета лизинга закљученог од 1. јануара 2005. године, код којег је давалац лизинга лице из иностранства, а прималац лизинга лице са тери-

торије Републике Србије, ПДВ се обрачунава и плаћа, с обзиром да је, у смислу наведене одредбе Закона, пореско ослобођење предвиђено само за увоз добара која се привремено увозе и поново извозе, а не и за привремени увоз добара која неће бити поново извезена, односно која ће након привременог увоза бити коначно оцарињена.

3. Промет добара и услуга у случају раскида уговора о лизингу којим је предвиђен отпук предмети лизинга

Одредбом члана 21. став 1. Закона прописано је да ако се измени основица за промет добара и услуга који подлеже опорезивању, обвезник који је испоручио добра или услуге дужан је да износ ПДВ, који дугује по том основу, исправи у складу са изменом. Према ставу 3. истог члана, ако се основица накнадно измени због враћања добара или поништења уговора, обвезник који је извршио промет добара и услуга може да исправи износ ПДВ само ако обвезник коме је извршен промет добара и услуга измени одбитак претходног ПДВ и ако о томе писмено обавести испоручиоца добара и услуга.

Сагласно одредби члана 29. став 1. тачка 1) Закона, обвезник нема право на одбитак претходног пореза по основу набавке, производње и увоза путничких аутомобила, мотоцикала, пловних објеката и ваздухоплова, резервних делова, горива и потрошног материјала за њихове потребе, као и изнајмљивања, одржавања, поправки и других услуга, које су повезане са коришћењем ових превозних средстава.

Обвезник има право на одбитак претходног пореза ако превозна средства и друга добра користи искључиво за обављање делатности промета и изнајмљивања наведених превозних средстава и других добара и превоза лица и добара или обуку возача за управљање наведеним превозним средствима (став 2. истог члана Закона).

У складу с наведеним законским одредбама, у случају раскида уговора о лизингу закљученог од 1. јануара 2005. године којим је предвиђен откуп предмета лизинга, што за последицу има враћање предмета лизинга даваоцу лизинга, а при чему је прималац лизинга обвезник ПДВ који има право на одбитак претходног пореза по основу набавке предмета лизинга (набавка машина, камиона, аутобуса и др., као и набавка путничких аутомобила, мотоцикала, пловних објеката и ваздухоплова од стране лица из члана 29. став 2. Закона), давалац лизинга – порески обвезник може да измени пореску основицу ако је прималац лизинга извршио исправку одбитка претходног пореза и о томе писмено обавестио даваоца лизинга. У том случају, прималац лизинга врши исправку одбитка претходног пореза тако што у пореском периоду у којем је раскинут уговор о лизингу умањује износ претходног пореза за износ ПДВ садржаног у лизинг ратама које није платио даваоцу лизинга (остатак дуга), а давалац лизинга, након писменог обавештења, врши измену пореске основице за износ накнаде који неће наплатити од примаоца лизинга, у којој није садржан ПДВ, при чему врши и исправку дугованог ПДВ.

У случају раскида уговора о лизингу закљученог од 1. јануара 2005. године којим је предвиђен откуп предмета лизинга, услед чега долази до враћања предмета лизинга, а при чему је прималац лизинга обвезник ПДВ који нема право на одбитак претходног пореза по основу набавке предмета лизинга (у складу са одредбом члана 29. став 1. тачка 1) Закона, као и лице које обавља промет добара и услуга из члана 25. Закона) или је лице које није обвезник ПДВ, давалац лизинга врши измену пореске основице у пореском периоду у којем је уговор о лизингу раскинут, тако што за износ накнаде који неће наплатити од примаоца лизинга (остатак дуга), у којој није садржан ПДВ, умањује пореску основицу за тај порески период и врши исправку дугованог ПДВ.

Када се ради о раскиду уговора о лизингу којим је предвиђен откуп предмета лизинга закљученог до 31.12.2004. године, при чему је опорезивање предмета лизинга извршено у складу са одредбама Закона о порезу на промет, одредбе Закона о ПДВ се не примењују.

У случају када давалац лизинга закључи нови уговор о лизингу којим је предвиђен откуп предмета лизинга враћеног даваоцу лизинга услед раскида уговора са претходним примаоцем лизинга, давалац лизинга је дужан да обрачуна ПДВ на износ укупне накнаде коју нови прималац лизинга плаћа или који ће да плати даваоцу лизинга, у складу са одредбом члана 17. став 1. Закона.

Такође, када давалац лизинга због раскида уговора о лизингу којим је предвиђен откуп предмета лизинга изврши продају враћеног предмета лизинга, давалац лизинга је дужан да обрачуна ПДВ на укупан износ накнаде, у складу са одредбом члана 17. став 1. Закона.

4. Промет добра и услуга у случају уступања уговора о лизингу којим је предвиђен откуп предмета лизинга

Одредбом члана 4. став 1. Закона прописано је да је промет добра, у смислу овог закона, пренос права располагања на телесним стварима, односно добрима лицу које тим добрима може располагати као власник.

У складу с наведеном законском одредбом, у случају уступања уговора о лизингу којим је предвиђен откуп предмета лизинга, а на основу којег први прималац лизинга предаје предмет лизинга другом примаоцу лизинга, при чему други прималац лизинга наставља отплату лизинг рата даваоцу лизинга, предаја предмета лизинга не сматра се прометом добра у смислу Закона о ПДВ, независно од тога да ли је уговор о лизингу закључен пре или након почетка примене овог закона.

Међутим, уколико примаалац лизинга, који врши предају предмета лизинга другом примаоцу лизинга, остварује накнаду по том основу, ради се о опорезивој услузи у смислу Закона о ПДВ.

5. Промеј добара и услуга код уговора о лизингу којим није предвиђен откуп предмета лизинга, а давалац и примаалац лизинга су лица са територије Републике Србије

Одредбом члана 5. ст. 1. и 2. Закона прописано је да су промет услуга, у смислу овог закона, сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона, као и свако нечињење и трпљење.

У складу с наведеном законском одредбом, предаја добра на употребу и коришћење на основу уговора о лизингу којим није предвиђен откуп предмета лизинга сматра се услугом давања у закуп предмета лизинга, а која је предмет опорезивања ПДВ.

Код уговора о лизингу којим није предвиђен откуп предмета лизинга, основицу за обрачун ПДВ, у складу са одредбом члана 17. став 1. Закона, чини свака лизинг рата у коју није укључен ПДВ, а обвезник ПДВ – лизинг кућа која се бави давањем добара у закуп има право на одбитак претходног пореза у складу са Законом.

9. Порески третман улазница за позоришне представе

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00671/2005-04 од 17.3.2005. год.)

Одредбом члана 25. став 2. тачка 14) Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04) прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза за услуге из области културе и са њима непосредно повезаног промета добара и услуга, од стране лица чија делатност није усмерена ка остваривању добити, а која су регистрована за ту делатност.

Пореско ослобођење из члана 25. став 2. тачка 14) Закона односи се на услуге из области културе које пружају лица регистрована за обављање ове делатности у складу са прописима који уређују област културе, као и на са њима непосредно повезани промет добара и услуга, од стране лица чија делатност није усмерена ка остваривању добити, а којима се, између осталог, сматрају позоришна и музичка делатност (члан 25. Правилника о начину остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза, "Сл. гласник РС", бр. 124/04, 130/04 и 140/04).

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, на улазнице за позоришне представе не плаћа се порез на додату вредност, а обвезник ПДВ – позориште нема право на одбитак претходног пореза по том основу, под условом да се ради о позоришту чија делатност није усмерена ка остваривању добити.

Уколико продају улазница врши позориште чија је делатност усмерена ка остваривању добити, у том случају на улазнице за позоришне представе обрачунава се и плаћа ПДВ по стопи од 18%, а обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза у складу са Законом.

У том случају, основицу за обрачун ПДВ, у складу са одредбом члана 17. став 1. Закона, чини износ накнаде за пружену услугу. Ако се накнада обрачунава у бруто износу (вредност улазница), пореска основица се утврђује применом прерачунате пореске стопе од 18% (прерачуната пореска стопа износи 15,25424%) на бруто износ накнаде.

10. Надлежност царинског органа да врши накнадну наплату пореза на додату вредност код увоза добара

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-927/05-04 од 16.3.2005. год.)

Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04 – у даљем тексту: Закон) у члану 21. став 7. Закона предвиђено је да се одредбе овог закона примењују ако се у складу са царинским прописима измени основица за увоз добара која подлежу ПДВ.

У складу са одредбама чл. 58. и 59. Закона, на ПДВ при увозу добара примењују се царински прописи, а за обрачун и наплату ПДВ при увозу добара надлежан је царински орган који спроводи царински поступак, ако овим законом није друкчије одређено.

Према томе, за накнадну наплату пореза на додату вредност код увоза добара надлежан је царински орган.

11. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на гориво које међународна организација набавља за службене потребе
(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-926/05-04 од 16.3.2005. год.)

1. Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04 – у даљем тексту: Закон), у делу Пореска ослобођења за промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза, у члану 24. став 1. тачка 16) подтачка (2), прописано је да се ПДВ не плаћа на добра и услуге намењене за службене потребе међународних организација, ако је то предвиђено међународним уговором.

Правилником о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза ("Сл. гласник РС", бр. 127/04 и 140/04 – у даљем тексту: Правилник), у делу 1.8. Дипломатска и конзуларна представништва и међународне организације, у члану 17. тачка 1) подтачка (2), прописано је да пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 16) Закона обвезник може да оствари за промет добара и услуга који врши за службене потребе међународних организација, односно представништва међународних организација у Републици, као носиоцу права, ако је то предвиђено међународним уговором.

Према одредби члана 18. Правилника, пореско ослобођење из члана 17. тачка 1) Правилника обвезник може да оствари ако поседује оверену копију службеног налога за набавку добара и услуга без ПДВ који попуњава, потписује, оверава и издаје овлашћено лице носиоца права – међународне организације.

Службени налог издаје се на Обрасцу СНПДВ-Службени налог за набавку добара и услуга без ПДВ, који је одштампан уз овај Правилник и чини његов саставни део.

Одговорни представник носиоца права (шеф мисије, стални представник и др.) дужан је да, пре издавања првог службеног налога, Централни Пореске управе достави податке о лицима овлашћеним за издавање службених налога са депонованим потписима тих лица, као и да достави обавештење о променама лица којима је дато овлашћење у року од 15 дана од дана настанка промене.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Правилника, као и члану III Меморандума о разумевању између Међународног монетарног фонда и Савезне Републике Југославије, на испоруку горива за потребе Канцеларије сталног представништва ММФ-а не обрачунава се и не плаћа ПДВ, ако испоручилац ових добара поседује оверену копију службеног налога за набавку горива без ПДВ који је попунило, потписало, оверило и издало овлашћено лице носиоца права.

2. Законом о акцизама ("Сл. гласник РС", бр. 22/01 ... 235/04), у члану 19. став 1. тачка 2), прописано је да се акциза не плаћа на производе које произвођач, односно увозник, на основу посебних потврда органа надлежног за иностране послове продаје дипломатским и конзуларним представништвима и страном дипломатском особљу и конзуларним функционерима, под условом реципроцитета.

Сагласно томе, када је реч о међународним институцијама које своју делатност остварују на територији Републике Србије, на све акцизне производе које набављају ради обављања своје делатности не плаћа се акциза, уколико те институције имају дипломатски статус. Исто тако, ово пореско ослобођење остварује и страни службено особље које има дипломатски статус, а ради у тим институцијама.

Према томе, уколико канцеларија ММФ-а има дипломатски статус, на моторни бензин и дизел гориво које набавља за сопствене потребе од произвођача, односно увозника ових деривата нафте, не плаћа се акциза.

12. Обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ за промет добара и услуга који изврши мали порески обвезник

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00821/2005-04 од 10.3.2005. год.)

Одредбом члана 33. став 1. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04) прописано је да лице чији укупан промет добара и услуга, осим промета опреме и објеката за вршење делатности (у даљем тексту: укупан промет), у претходних 12 месеци није већи од 2.000.000 динара, односно ако при отпочињању делатности процени да у наредних 12 месеци неће остварити укупан промет већи од 2.000.000 динара (у даљем тексту: мали обвезник), не обрачунава ПДВ за извршен промет добара и услуга.

Мали обвезник, сагласно ставу 2. истог члана Закона, нема право исказивања ПДВ у рачунима или другим документима, нема право на одбитак претходног пореза и није дужан да води евиденцију прописану овим законом.

Мали обвезник, који је у претходних 12 месеци остварио или процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 1.000.000 динара, може се на почетку календарске године одредити за обавезу плаћања ПДВ, подношењем евиденционе пријаве прописане у складу са овим законом надлежном пореском органу најкасије до 15. јануара текуће године (члан 33. став 3. Закона).

У складу с наведеним законским одредбама, мали обвезник који је у претходних 12 месеци остварио или процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет мањи од 1.000.000 динара нема право да се одреди за обавезу плаћања ПДВ подношењем евиденционе пријаве надлежном пореском органу, не обрачунава и не плаћа ПДВ за извршени промет, нема право исказивања ПДВ у рачунима или другим документима, нема право на одбитак претходног пореза и није дужан да води евиденцију прописану овим законом.

Међутим, ако мали обвезник, који је у претходних 12 месеци остварио или процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет мањи од 1.000.000 динара, исказе ПДВ у рачуну или неком другом документу, у том случају дужан је да плати исказани ПДВ, у складу са одредбом члана 44. став 3. Закона.

13. Да ли се посебна пореска стопа од 8% примењује на увоз речника, лектира, приручника и осталих учила који се користе за учење страних језика?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-430/05-04 од 9.3.2005. год.)

Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04, у даљем тексту: Закон), у члану 23. став 2. тач. 7) и 9), прописано је да се по посебној стопи од 8% опорезује промет или увоз уџбеника и наставних средстава и монографских и серијских публикација.

Правилником о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ ("Сл. гласник РС", бр. 108/04, 130/04 и 140/04 – у даљем тексту: Правилник), у члану 7. ст. 1. и 3, прописано је да се наставним средствима, у смислу члана 23. став 2. тачка 7) Закона, сматрају лектира, збирке задатака, приручници и практикуми, речници, школски глобуси и школске зидне карте, географски и историјски атласи, дијапозитиви, графички прикази (графо-фолије, схеме, скице и сл.), ако су, у складу са Законом о уџбеницима, одобрени за употребу у основној и средњој школи, а издавач, односно продавац наведених наставних средстава обезбеди доказ на основу којег је наставно средство одобрено за употребу у основној и средњој школи.

Према одредби члана 8. став 1. наведеног правилника, монографским публикацијама, у смислу члана 23. став 2. тачка 9) Закона, сматрају се публикације у текстуалној или илустрованој форми, на штампаном или електронском медију, у једном или више делова, чије је издавање унапред утврђено и ограничено, а које имају СІР запис (Cataloguing In Publication), укључујући међународни књижни број ISBN (International Standard Book Number) као његов саставни део.

Ставом 2. истог члана Правилника прописано је да се серијским публикацијама, у смислу члана 23. став 2. тачка 9) Закона, сматрају часописи, билтени, годишњаци, зборници радова и слична грађа, која се објављује сукцесивно, у одређеним временским интервалима, на штампаном или електронском медију, са нумеричким и хронолошким ознакама чије издавање може да траје неограничено, а које имају СІР запис, укључујући међународни књижни број ISSN (International Standard Serial Number) као његов саставни део и који је одштампан на сваком броју публикације.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Правилника, на увоз речника, лектира, приручника и осталих добара која се сматрају наставним средствима из члана 7. став 1. Правилника, а која се увозе ради изучавања страних језика у основним и средњим школама, ПДВ се плаћа по стопи од 8%, уз доказ на основу којег је наставно средство одобрено за употребу у основној или средњој школи.

Такође, ПДВ се плаћа по стопи од 8% и на увоз часописа и другог штампаног материјала ако се та добра сматрају серијским и монографским публикацијама у смислу одредаба члана 8. Правилника.

14. Поступање акционарског друштва, као обвезника ПДВ, при откупу огревног дрвета од физичких лица која нису обвезници пореза на доходак грађана на приходе од пољопривреде и шумарства на основу катастарског прихода
(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00069/2005-04 од 7.3.2005. год.)

Одредбом члана 34. ст. 1. и 2. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04) прописано је да обвезници пореза на доходак грађана на приходе од пољопривреде и шумарства (у даљем тексту: пољопривредници) имају право на ПДВ надокнаду по основу извршеног промета пољопривредних и шумских производа, односно пољопривредних услуга обвезницима ПДВ.

Сагласно ставу 3. истог члана Закона, ако пољопривредници изврше обвезнику ПДВ промет пољопривредних и шумских производа, односно пољопривредних услуга, тај обвезник је дужан да обрачуна ПДВ надокнаду у износу од 5% на вредност примљених добара и услуга, о чему издаје документ о обрачуну (признаницу).

У складу с наведеним законским одредбама, обавеза обрачунавања ПДВ надокнаде односи се на обвезника ПДВ којем је пољопривредник извршио промет пољопривредних и шумских производа, односно пољопривредних услуга.

Ако је обвезнику ПДВ промет пољопривредних и шумских производа, односно пољопривредних услуга, а у конкретном случају огревно дрво, извршило физичко лице које није обвезник пореза на доходак грађана на приходе од пољопривреде и шумарства на основу катастарског прихода, односно лице које се, у складу са одредбом члана 34. став 1. Закона, не сматра пољопривредником, у том случају не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ надокнаде, већ обвезник ПДВ који је извршио откуп огревног дрвета има обавезу да обрачуна и плати, по одбитку, порез на доходак грађана сходно одредбама чл. 85. и 99. Закона о порезу на доходак грађана ("Сл. гласник РС", бр. 24/01...135/04).

15. Плаћање ПДВ на лекове које здравствене установе добијају од донатора из иностранства

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-207/05-04 од 4.3.2005. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике, а у делу закона – Пореска ослобођења код увоза добара, у члану 26. прописани су случајеви у којима се ПДВ не плаћа на увоз добара у Републику.

У складу с наведеним законским одредбама, на добра која се увозе, а која су предмет уговора о донацији, осим добара која су предмет донације по међународним уговорима, обрачунава се и плаћа ПДВ, с обзиром да за увоз ових добара Законом није предвиђено пореско ослобођење.

Према томе, у конкретном случају на лекове које добијају здравствене установе од донатора из иностранства, ПДВ се обрачунава и плаћа, на основицу коју, сагласно члану 17. став 1. Закона, чини вредност увезеног добра утврђена по царинским прописима.

Према одредби члана 16. тачка 3. Закона, обавеза плаћања ПДВ настаје даном настанка обавезе плаћања царинског дуга, а ако нема обавезе плаћања царинског дуга, даном у којем би настала обавеза плаћања тог дуга.

С тим у вези, напомињемо да је с министром здравља одржан састанак на коме је договорено да ће Министарство финансија приликом измена и допуна Закона о ПДВ сагледати могућност да се плаћени ПДВ за ове намене рефундира, а да за увоз добара по овом основу буде предвиђено пореско ослобађање.

16. Опорезивање кроасана са филлом, Wake rolls, Wake bars, сирове пљескавице, сирове кобасице, сирове вешалице, пилећег бургера и биљне масноће за фритезу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00294/2005-04 од 4.3.2005. год.)

Одредбом члана 23. став 1. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04) прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Према одредби члана 2. тач. 1) и 2) истог члана Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се промет хлеба, млека, брашна, шећера, јестивог уља од сунцокрета, кукуруза, уљане репице, соје и маслине, јестиве масноће животињског и биљног порекла, свежег и расхлађеног воћа, поврћа, меса, рибе и јаја.

Сагласно одредби члана 2. став 1. Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ ("Сл. гласник РС", бр. 108/04...140/04), хлебом се, у смислу члана 23. став 2. тачка 1) Закона о порезу на додату вредност, сматрају све врсте хлеба, независно од тежине и паковања, укључујући и тост, све врсте пецива и пекарски производи (пуњена пецива, бурек-пита, симит, погачице, крофне и слични производи, мекике и слични производи, переци и ђевреци, грисини и пењерлије).

У складу с наведеном одредбом Правилника, пуњена пецива, као пекарски производи, опорезују се по посебној стопи ПДВ од 8%.

Када се ради о кроасанима са филлом (укус чоколаде, јагоде, шампањца...), као кондиторским производима, на промет ових добара примењује се општа стопа ПДВ од 18%.

Такође, општа стопа ПДВ примењује се и на *Vake rolls* и *Vake bars* (лук, сир, сусам...).

Према одредби члана 2. став 5. Правилника, јестивим масноћама животињског и биљног порекла, у смислу члана 23. став 2. тачка 1) Закона, сматрају се јестива свињска маст, живинска масноћа, масноћа од говеда, оваца и коза, као и масти и уља од риба и морских сисара и биљне масти.

Сагласно наведеној одредби Правилника, биљна масноћа за фритезу опорезује се по посебној стопи ПДВ од 8%.

У складу с наведеном одредбом члана 23. став 2. тачка 2)

Закона, на промет сирових вешалица, као свежег меса, примењује се посебна стопа ПДВ од 8%, док се на промет сирових плјескавица, сирових кобасица и пилећег бургера, као готових производа, примењује општа стопа ПДВ од 18%.

17. Порески третман донације која се састоји од 100 рачунара са штампачима и скенерима коју политичка странка, као обвезник ПДВ, даје за потребе школа на Косову и Метохији
(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-581/2005-04 од 2.3.2005. год.)

Одредбом члана 61. Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04) прописано је да ће Влада Републике Србије уредити извршавање овог закона на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244.

Влада Републике Србије донела је Уредбу о извршавању Закона о порезу на додату вредност на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН ("Сл. гласник РС", бр. 15/05), у којој је у члану 10. ст. 1. и 2. прописано да се на промет домаћих добара који изврше обвезници ПДВ са територије Републике ван АПКМ на територију АПКМ, ПДВ не плаћа, а да обвезници ПДВ имају право на одбитак претходног пореза у складу са Законом, под условом да су добра отпремљена на територију АПКМ, уз Образац ЕЛ-Евиденциони лист који попуњава надлежна организациона јединица Пореске управе (у даљем тексту: Посебно одељење).

Пре попуњавања Евиденционог листа, обвезник ПДВ дужан је да Посебном одељењу достави рачун, односно други документ о промету добара, који садржи: назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца рачуна; место и датум издавања и редни број рачуна; назив и адресу примаоца рачуна; врсту, количину, цену по јединици мере и вредност добра (члан 10. став 3. Уредбе).

Као докази да су добра отпремљена на територију АПКМ, у складу са ставом 4. истог члана Уредбе, служе: Евиденциони лист оверен од стране Посебног одељења; извод из пословног рачуна обвезника ПДВ да је за промет добара извршен пренос новчаних средстава са пословног рачуна примаоца добара на пословни рачун обвезника ПДВ – испоручиоца добара и доказ о извршеној продаји девиза Народној банци Србије, односно оствареној динарској противвредности од продаје девиза, ако је за испоручена добра плаћање извршено у девизама.

Према томе, када се ради о отпремању добара која су предмет донације, у конкретном случају 100 рачунара са штампачима и скенерима које политичка странка поклања школама на Косову и Метохији, ПДВ се не плаћа, при чему није потребно обезбедити доказ да је извршен пренос новчаних средстава са пословног рачуна примаоца добара на пословни рачун обвезника ПДВ испоручиоца добара и доказ о извршеној продаји девиза Народној банци Србије, односно оствареној динарској противвредности од продаје тих девиза, већ само Евиденциони лист оверен од стране Посебног одељења.

18. Могућност ослобођења од плаћања ПДВ на провизију коју банка наплаћује предузећима Мобтел и Телеком за услугу пријема и преноса уплата корисника pre-paid и post-paid бројева
(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-567/2005-04 од 1.3.2005. год.)

Одредбом члана 25. став 1. тачка 5) Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04) прописано је да се ПДВ не плаћа, без права на одбитак претходног пореза, у промету новца и капитала и то код пословања и посредовања у пословању депозитима, текућим и жиро рачунима, налозима за плаћање, као и платним прометом и дознакама.

Према одредби члана 40. Закона о платном промету ("Сл. лист СРЈ", бр. 3/02 и 5/03 и "Сл. гласник РС", бр. 43/04), банке, односно правна лица која су основана као банке и друге финансијске организације обављају следеће послове платног промета:

- 1) воде рачуне правних лица и физичких лица која обављају делатност, извршавају интерне и међубанкарске трансакције плаћања с тих рачуна и на те рачуне;
- 2) воде рачуне физичких лица која не обављају делатност, извршавају интерне и међубанкарске трансакције плаћања с тих рачуна и на те рачуне;
- 3) учествују, за рачуне које воде, у међубанкарском клирингу и обрачуну извршених плаћања;
- 4) утврђују за сваког клијента дневни промет и о томе их посебно обавештавају;
- 5) примају од физичких лица уплате у корист рачуна који се воде у другој банци;
- 6) примају од физичких лица уплате у корист рачуна који се воде у тој банци;
- 7) обављају готовинска плаћања;
- 8) обављају банкарско-трезорске послове и обезбеђују смештај и чување готовог новца;
- 9) примају и наплаћују чекове;
- 10) организују издавање платних картица и плаћање платним картицама и другим инструментима обезбеђења плаћања;
- 11) обављају и друге послове у складу са овим и другим законима.

У складу с наведеним законским одредбама, провизија коју наплаћујете од предузећа Мобтел и Телеком за услугу пријема и преноса уплата корисника pre-paid и post-paid бројева ослобођена је

ПДВ, без права на одбитак претходног пореза, с обзиром да ова провизија представља накнаду за услугу, односно посао платног промета.

Одредбом члана 2. Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци ("Сл. гласник РС", бр. 105/04 и 140/04) прописано је да се обавеза издавања рачуна из члана 42 Закона о порезу на додату вредност не односи на обвезнике ПДВ за промет добара и услуга који врше лицима која нису обвезници ПДВ, као и на обвезнике ПДВ који врше промет добара и услуга за који је Законом прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза.

Према наведеној законској одредби, за услугу пријема и преноса уплата корисника pre-raid и post-raid бројева коју пружате предузећима Мобтел и Телеком немате обавезу издавања рачуна из члана 42. Закона.

Такође, за пружање услуга мобилне телефоније лицима која нису обвезници ПДВ предузећа Мобтел и Телеком немају обавезу издавања рачуна из члана 42. Закона.

19. Опорезивање шпедитерских услуга

(Објашњење Министарства финансија, бр. 413-00-31/6-05-04 од 28.2.2005. год.)

Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04), у члану 3, прописано је да је предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз надокнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог Закона (члан 5. став 1. Закона).

Пореска основица код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима и услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у које није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Одредбом члана 24. став 1. Закона, прописано је да се ПДВ не плаћа на превозне и остале услуге које су повезане са увозом добара, ако је вредност тих услуга садржана у основици из члана 19. став 2. овог закона.

Према одредби члана 2. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза ("Сл. гласник РС", бр. 124/04 и 140/04), пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 1) Закона за превозне и остале услуге које су повезане са увозом добара (утовар, истовар, претовар, складиштење и сл. – споредни трошкови), обвезник може да оствари ако има доказ да је вредност тих услуга – споредних трошкова који су настали до првог одредишта у Републици садржана у основици за обрачун ПДВ при увозу добара. Доказом се сматра документ о врсти услуге и износу споредних трошкова (уговор, рачун издат у складу са Законом, отпремница или превозни документ) и оверена копија увозне царинске декларације издате у складу с царинским прописима, на основу које се може утврдити да су споредни трошкови укључени у основицу за обрачун ПДВ при увозу добара.

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, шпедитерске услуге које су непосредно повезане са увозом добара ослобођене су ПДВ са правом на одбитак претходног пореза ако је вредност тих услуга садржана у основици код увоза добара, а под условом да обвезник ПДВ – шпедитер поседује доказе прописане одредбом члана 2. Правилника.

У основицу за шпедитерску услугу при увозу добара не укључује се износ накнаде коју шпедитер плаћа у име и за рачун увозника (трошкови царине, трошкови осигурања, такси и сл.)

Одредбом члана 24. став 1. тачка 8) Закона прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза за превозне и остале услуге које су у непосредној вези са извозом, транзитом или привременим увозом добара, осим услуга које су ослобођене од ПДВ без права на порески одбитак у складу са овим законом.

Наведено пореско ослобођење обвезник ПДВ може да оствари ако испуњава услове прописане одредбама чл. 10, 11. и 12. Правилника.

Одредбом члана 10. Правилника прописано је да пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 8) Закона, за превозне и остале услуге које су у непосредној вези са извозом добара, обвезник може да оствари ако поседује: документ на основу којег се врши услуга превоза, односно документ о врсти услуге и износу споредних трошкова (уговор, рачун и др.), документ о извршеној услузи превоза (CMR, CIM, манифест и др.) и оригинал или оверену копију извозне декларације за робу која се превози у иностранство, која је издата у складу с царинским прописима.

Пореско ослобођење за превозне и остале услуге које су у непосредној вези са транзитом добара према члану 11. Правилника обвезник може да оствари ако поседује документ на основу којег се врши услуга превоза, односно документ о врсти услуге и износу споредних трошкова (уговор, рачун и др.), документ о извршеној услузи превоза (CMR, CIM, манифест и др.) и оригинал или оверену копију царинске декларације, TIR карнета или АТА карнета, којима се доказује да су добра у поступку транзита превозним средствима.

Одредбом члана 12. Правилника прописано је да се пореско ослобођење за превозне и остале услуге које су у непосредној вези са привременим увозом добара остварује ако обвезник поседује документ на основу којег се врши услуга превоза, односно документ о врсти услуге и износу споредних трошкова (уговор, рачун и др.), документ о извршеној услузи превоза (СМР, СИМ, манифест и др.) и оригинал или оверену копију царинске декларације о привременом увозу добара или АТА карнета, издате у складу с царинским прописима.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Правилника, а према нашем мишљењу, шпедитерске услуге сматрају се услугама које су непосредно повезане са извозом, привременим увозом и транзитом добара, па се на накнаду за ове услуге не обрачунава и не плаћа ПДВ, а обвезник ПДВ – шпедитер има право на одбитак претходног пореза по том основу, у складу са Законом.

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Порез на имовину на право својине на акције издате на име и порез на пренос апсолутних права код преноса уз накнаду хартија од вредности

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00639/2005-04 од 16.3.2005. год.)

1. Одредбом члана 3. тачка 1) Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01 и 80/02), било је прописано да се порез на имовину плаћа на право својине на акције издате на име.

У складу са одредбом члана 2. Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 135/04), која се примењује од 1. јануара 2005. године, право својине на акције на име престало је бити предмет опорезивања порезом на имовину.

Према томе, од 1. јануара 2005. године, правна и физичка лица, имаоци права својине на акције издате на име, нису обвезници пореза на имовину по том основу.

2. Одредбом члана 23. тачка 3) Закона, прописано је да се порез на пренос апсолутних права плаћа код преноса уз накнаду удела у правном лицу и хартија од вредности.

Напомињемо да се преносом уз накнаду, у смислу Закона о порезима на имовину, не сматра пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са Законом којим се уређује порез на додату вредност.

Према томе, на пренос уз накнаду хартија од вредности – акција, када се тај пренос не сматра преносом апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност у складу са Законом којим се уређује порез на додату вредност, плаћа се порез на пренос апсолутних права, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

Основица пореза на пренос апсолутних права је уговорена цена у тренутку настанка пореске обавезе, уколико није нижа од тржишне. Уколико надлежни порески орган оцени да је уговорена цена нижа од тржишне има право да, у року од 20 дана од пријема пореске пријаве поднете у складу са чланом 36. став 1. Закона, односно од дана сазнања за пренос, утврди пореску основуцу у висини тржишне вредности. Ако порески орган у овом року не утврди пореску основуцу у висини тржишне вредности, пореску основуцу чини уговорена цена (члан 27. ст. 1. до 3. Закона).

Стопа пореза на пренос апсолутних права на пренос хартија од вредности износи 0,3% (члан 30. тачка 1) Закона).

Чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе у сваком конкретном случају утврђује надлежни орган.

2. Могућност ослобађања од плаћања пореза на пренос апсолутних права на хартијама од вредности услед тешке материјалне ситуације обвезника

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-01-00093/2005-04 од 15.3.2005. год.)

Одредбом члана 23. тачка 3) Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01, 80/02 и 135/04) прописано је да се порез на пренос апсолутних права плаћа код преноса уз накнаду удела у правном лицу и хартија од вредности.

Обвезник пореза на пренос апсолутних права је продавац, односно преносилац права из чл. 23. и 24. Закона (члан 25. став 1. Закона).

Према томе, код преноса уз накнаду хартија од вредности – акција плаћа се порез на пренос апсолутних права, а обвезник пореза је продавац, односно преносилац права на хартијама од вредности.

Одредбом члана 30. тачка 1) Закона прописано је да је стопа пореза на пренос апсолутних права на хартијама од вредности 0,3%.

Као обвезник пореза на пренос апсолутних права, дужни сте да порез по том основу платите кад је утврђен. Тешка материјална, односно породична ситуација не представља основ за пореско ослобођење.

3. Да ли се на градско грађевинско земљиште плаћа порез на имовину, као и да ли постоји могућност кориговања његове књиговодствене вредности?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00083/2005-04 од 15.3.2005. год.)

1. Одредбом члана 2. став 1. тач. 1) до б) Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01, 80/02 и 135/04), уређена су права на непокретности на које се плаћа порез на имовину. У смислу тачке 1) то је право својине на непокретности, а према тачки б) право коришћења градског грађевинског, односно јавног грађевинског земљишта или осталог грађевинског земљишта у државној својини, површине преко 10 ари.

У случају када на непокретности постоји неко од права из става 1. тач. 2) до б) наведеног члана, порез на имовину плаћа се на то право, а не на право својине (став 3. наведеног члана Закона).

Обвезник пореза на имовину на права из члана 2. Закона јесте правно и физичко лице које је ималац тих права на непокретности које се налазе на територији Републике Србије (члан 4. став 1. Закона).

Према томе, на право коришћења градског грађевинског земљишта површине преко 10 ари, сагласно наведеним законским одредбама, обвезник сте пореза на имовину.

2. Према члану 7. став 2. Закона, основица пореза на имовину код непокретности пореског обвезника који води пословне књиге јесте вредност непокретности утврђена у његовим пословним књигама, у складу са прописима, са стањем на дан 31. децембра године која претходи години за коју се утврђује и плаћа порез на имовину.

У том смислу, вредност имовине (па и у конкретном случају) обвезник утврђује и књижи у пословним књигама у складу са прописима којима је уређено рачуноводство.

4. Порески третман улагања права својине на употребљаваном моторном возилу, права својине на непокретности – пословном простору и права својине на опреми у капитал друштва са ограниченом одговорношћу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00558/2005-04 од 14.3.2005. год.)

1. Одредбом члана 23. тачка 4) Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01, 80/02 и 135/04) прописано је да се порез на пренос апсолутних права плаћа код преноса уз накнаду права својине на употребљаваном моторном возилу, употребљаваном пловном објекту, односно употребљаваном ваздухоплову на сопствени погон осим државног.

Употребљавано моторно возило, у смислу Закона, јесте моторно возило које је најмање једанпут, у складу с прописима, било регистровано на територији Србије и Црне Горе (члан 14. став 5. Закона).

Дакле, код улагања права својине на употребљаваном моторном возилу у капитал друштва са ограниченом одговорношћу порез на пренос апсолутних права се плаћа.

2. Према одредбама члана 23. тачка 1), а у вези са чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину, порез на пренос апсолутних права се плаћа код преноса својине на непокретности уз накнаду.

С тим у вези, порез на пренос апсолутних права плаћа се приликом сваког преноса уз накнаду права својине на непокретности, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

Према одредби члана 31. став 1. тачка 3) Закона, порез на пренос апсолутних права се не плаћа код улагања апсолутних права у капитал акционарског друштва, односно друштва са ограниченом одговорношћу.

Према томе, не плаћа се порез на пренос апсолутних права код улагања права својине на непокретности – пословном простору у капитал друштва са ограниченом одговорношћу.

3. Пренос права на опреми коју чине компјутер, штампач, телефон ... није предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права.

Према томе, кад физичко лице на име уплате оснивачког улога изврши пренос својине на опреми: компјутеру, штампачу и телефону на друштво са ограниченом одговорношћу, не плаћа се порез на пренос апсолутних права.

5. Да ли пренос целокупне имовине правног лица по основу његове куповине у стечају подлеже плаћању пореза на пренос апсолутних права?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00562/2005-04 од 14.3.2005. год.)

Према одредби члана 24. тачка 2) Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01, 80/02 и 135/04), преносом уз накнаду, на који се пренос апсолутних права плаћа, сматра се и пренос уз накнаду целокупне имовине правног лица у случају његове редовне продаје, ликвидације или стечаја.

Преносом уз накнаду, у смислу Закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са Законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а Закона).

Дакле, када пренос целокупне имовине правног лица по основу његове куповине у стечају подлеже плаћању пореза на пренос апсолутних права, стопа пореза на пренос апсолутних права из члана 24. Закона је 5% (члан 30. тачка 2) Закона).

Чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе у сваком конкретном случају цени надлежни порески орган.

6. Порески третман уговора о закупу непокретности и обавеза купаца да такве уговоре подносе подручним јединицама Пореске управе на оверу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00063/2005-04 од 9.3.2005. год.)

Из захтева није јасно да ли се питање поставља у односу на порез на пренос апсолутних права као један од облика пореза на имовину или у односу на порез на имовину у тзв. статисти (годишњи порез).

1. Уколико се питање односи на порез на пренос апсолутних права по основу закупа осталог грађевинског земљишта, указујемо да закуп непокретности, сагласно чл. 23, 24. и 24а Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01, 45/02, 80/02 и 135/04) није предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права.

Према одредби члана 38а Закона, упис права на непокретности у земљишним, катастарским и другим јавним књигама, не може се вршити без доказа о плаћеном порезу на пренос апсолутних права, односно о плаћеном порезу на наслеђе и поклон.

Када конкретни правни посао (или други основ по коме се врши упис права у наведеним јавним књигама о евиденцији непокретности) не подлеже плаћању пореза на наслеђе и поклон, односно пореза на пренос апсолутних права, надлежни порески орган ће (на том акту или у посебној исправи) издати доказ у том смислу.

2. Уколико се питање односи на порез на имовину у тзв. статистици, напомињемо да се, према одредби члана 2. став 1. тачка 1) Закона, порез на имовину плаћа на право својине на непокретности.

Према томе, на право својине на објекту изграђеном на закупу земљишту плаћа се порез на имовину (осим у случајевима за које је законом прописано право на пореско ослобођење).

7. Порески третман откупа стамбене зграде или стана у случају да пореска обавеза није пријављена надлежном пореском органу до 22. децембра 2004. године

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00725/2004-04 од 7.3.2005. год.)

Ако је у конкретном случају пореска обавеза настала пре 22. децембра 2004. године, сагласно члану 5. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Сл. гласник РС", бр.

80/02...55/04), пореска обавеза се утврђује применом Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01, 45/02 и 80/02).

То значи да се на откуп стамбене зграде или стана који није био у друштвеној односно државној својини (са станарским правом односно правом дугорочног закупа конституисаним у корист физичког лица) у моменту закључења уговора о откупу, већ у својини акционарског друштва (што је неспорно према одредби члана 1. тачка 2) подтачка (3) Закона о средствима у својини Републике Србије ("Сл. гласник РС", бр. 53/95 и 44/99), применом одредбе члана 31. став 1. тачка 4) Закона о порезима на имовину није могло остварити право на пореско ослобођење од пореза на пренос апсолутних права.

Ако је пореска обавеза настала после 22.12.2004. године, тј. после почетка примене Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 135/04), применом одредбе члана 31. став 1. тачка 4) Закона, код откупа стамбене зграде или стана у државној односно друштвеној својини са станарским правом односно правом дугорочног закупа конституисаним у корист физичког лица, обвезник може остварити право на пореско ослобођење од пореза на пренос апсолутних права, сразмерно учешћу друштвеног односно државног капитала у укупном капиталу преносиоца права.

С обзиром да пореску обавезу нисте пријавили надлежном пореском органу, да ли је у конкретном случају пореска обавеза на пренос апсолутних права настала пре или после 22. децембра 2004. године утврдиће надлежни порески орган с обзиром на чињенично стање у конкретном случају (да ли је и када суд доставио конкретан уговор или је на други начин и када порески орган дошао до сазнања).

ПОРЕЗИ НА УПОТРЕБУ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ДОБАРА

1. Предмет опорезивања порезом на регистровано оружје (Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00039/2005-04 од 28.3.2005. год.)

Према одредби члана 22. Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара ("Сл. гласник РС", бр. 26/01, 80/02, 43/04 и 132/04), обавеза плаћања пореза на регистровано оружје настаје у моменту издавања оружног листа за држање оружја за личну безбедност, оружног листа за држање и ношење оружја, односно дозволе за ношење оружја за личну безбедност.

Одредбом члана 9. Закона о изменама и допунама Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара ("Сл. гласник РС", бр. 43/04), која се примењује од 1. јануара 2004. године, сужен је предмет опорезивања порезом на регистровано оружје на тај начин што више нису предмет опорезивања: ловачки карабин и комбиновано ловачко оружје, ловачка пушка, малокалибарски пиштољи, малокалибарски револвер, малокалибарска пушка, ваздушна пушка, ваздушни пиштољ, лук, самострел и свако трофејно оружје независно од врсте.

Дакле, од 1. јануара 2004. године, порез на регистровано оружје не плаћа се, између осталог, ни на трофејно оружје, независно од врсте. При томе, на оружје које је према намени и врсти имало карактер трофејног, од 1. јануара 2004. године порез на регистровано оружје не плаћа се. Међутим, ако је, у складу са Законом којим су уређени оружје и муниција, актом надлежног органа после 1. јануара 2004. године промењена врста и намена конкретног оружја (на који се порез плаћа) и сврстано у трофејно, нема основа да се на то оружје порез на регистровано оружје не плаћа за период када је имало карактер оружја које је предмет опорезивања.

2. Могућност ослобођења од плаћања пореза на регистровано оружје

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00076/2005-04 од 9.3.2005. год.)

Према одредби члана 25. став 1. тачка 4) Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара ("Сл. гласник РС", бр. 26/01...132/04), порез на регистровано оружје не плаћа се на оружје које је обвезник добио као награду или приликом одласка у пензију од Војске Југославије или Министарства унутрашњих послова, а највише на једно од добијених оружја за које је прописана најнижа висина пореза.

У смислу одредбе члана 26. став 1. Закона, порез на регистровано оружје утврђује решењем надлежни порески орган, на основу података које му доставља републички орган управе задужен за унутрашње послове који је издао оружни лист за држање и ношење оружја односно дозволу за ношење оружја за личну безбедност. Према ставу 2. овог члана републички орган управе задужен за унутрашње послове дужан је да податке из става

1. овог члана достави надлежном пореском органу у року од 15 дана од дана издавања оружног листа за држање оружја за личну безбедност, оружног листа за држање и ношење оружја односно дозволе за ношење оружја за личну безбедност.

Према томе, с обзиром да ово министарство није надлежно да утврђује порез на регистровано оружје, а тиме ни да оцењује ваљаност докумената који су од утицаја на пореску обавезу (у конкретном случају пореско ослобођење) и чињенице да, сходно Закону, податке о томе пореском органу доставља републички орган управе задужен за унутрашње послове који је издао конкретни оружни лист, са надлежним органом унутрашњих послова треба разрешити евентуалне нејасноће, па и питање о пореклу конкретног оружја у случају када је то од утицаја за утврђивање пореза на регистровано оружје, односно пореско ослобођење.

ПОРЕСКИ ПОСТУПАК И ПОРЕСКА АДМИНИСТРАЦИЈА

1. Одлагање плаћања пореског дуга

(Мишљење Министарства финансија, бр. 07-00-00834/2004-04 од 15.3.2005. год.)

Одлагање плаћања пореског дуга уређено је чланом 73. и 74. Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Сл. гласник РС", бр. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03 и 55/04), а услови за одлагање плаћања прописани су Уредбом о ближим условима за одлагање плаћања пореског дуга ("Сл. гласник РС", бр. 53/03 и 61/04).

Пореска управа може, на захтев пореског обвезника, у целости или делимично, одложити плаћање пореског дуга, под условом да плаћање дуга на дан доспелости представља за обвезника непромерно велико оптерећење, као и да му наноси битну економску штету, сходно члану 73. став 1. Закона.

Чланом 2. наведене Уредбе прописано је да Пореска управа може да одложи плаћање дуга ако дуг износи најмање 10% од опорезивих прихода у години која претходи години у којој је поднет захтев за одлагање, када се ради о физичком лицу.

Захтев за одлагање плаћања пореског дуга обвезник подноси надлежној организационој јединици Пореске управе. Уз захтев за одлагање плаћања дуга, обвезник је дужан да поднесе доказе о испуњености услова из члана 2. Уредбе. Уколико обвезник испуњава прописане услове, у даљем поступку одлучивања о одлагању плаћања дужан је да поднесе инструменте обезбеђења наплате дуга, прописане чланом 74. Закона (хипотека на непокретности обвезника, залога на покретним стварима обвезника, банкарска гаранција, јемство другог лица и трасирана меница).

Уколико се испуне сви услови прописани Законом и Уредбом, Пореска управа може одобрити једнократно одлагање или плаћање пореског дуга на рате, али најдуже до 12 месеци.

ТАКСЕ

1. Могућност ослобођења од плаћања таксе приликом издавања дозволе за привремени боравак држављанина Немачке

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-01-00018/2005-04 од 28.3.2005. год.)

Одредбом члана 19. став. 1. тачка 13) Закона о републичким административним таксама ("Сл. гласник РС", бр. 43/03, 51/03 и 53/04) прописано је да се републичка административна такса не плаћа за списе и радње за које је ослобођење од плаћања таксе уређено међународним уговором.

Истовремено, одредбом члана 21. Закона прописано је да страни држављани, под условом узајамности, имају иста права и обавезе у погледу плаћања таксе као држављани Републике Србије.

Према томе, такса приликом издавања дозволе за привремено боравак на основу Закона о ратификацији оквирног споразума између Савезне Републике Југославије и Европске уније се не плаћа ако је Оквирним споразумом уређено ослобађање од плаћања републичке административне таксе у конкретном случају.

По питању тумачења међународног уговора у конкретном случају, односно по питању да ли је Оквирним споразумом између Савезне Републике Југославије и Европске уније уређено ослобођење од плаћања републичке административне таксе, упућујемо вас да се обратите за то надлежном органу државне заједнице Србија и Црна Гора.

Уколико наведеним споразумом није уређено ослобођење од плаћања републичке административне таксе, у конкретном случају грађани Немачке, у складу са чланом 21. Закона, неће плаћати таксу приликом издавања дозволе за привремени боравак ако су грађани Републике Србије ослобођени плаћања те таксе у Немачкој.

2. Републичка административна такса код издавања извода из матичних књига

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-02-00017/2005-04 од 25.3.2005. год.)

Тарифним бројем 1. тачка 1) Тарифе републичких административних такси, која је саставни део Закона о републичким административним таксама ("Сл. гласник РС", бр. 43/03, 51/03 и 53/04), прописана је такса у износу од 110 динара за захтев за молбу и предлог, пријаву и други поднесак, ако Законом није друкчије прописано.

Истовремено, Тарифним бројем 119. тач. 1) и 2) прописано је да се за изводе из матичних књига на домаћем обрасцу, односно на међународном обрасцу плаћа републичка административна такса у износу од 50, односно 160 динара.

Дакле, код издавања извода из матичних књига републичке административне таксе се плаћају кумулативно, што значи да се плаћају такса за захтев по Тарифном броју 1. тачка 1) у износу од 110 динара и такса за извод из матичних књига по Тарифном броју 119. у износу од 50, односно 160 динара, сем у случајевима за које је чл. 18. и 19. Закона прописано ослобођење.

3. Различит таксени третман (судским и административним таксама) за списе и радње за остваривање права из радног односа

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-02-00015/2005-04 од 17.3.2005. год.)

Уређивање судских такса у надлежности је Министарства правде.

Према одредби члана 19. тачка 11) Закона о републичким административним таксама ("Сл. гласник РС", бр. 43/03, 51/03 и 53/04), републичка административна такса не плаћа се за списе и радње у поступку за заснивање радног односа и остваривање права по том основу.

Чињеница да су списи и радње у поступку за заснивање радног односа и остваривање права по том основу ослобођени плаћања републичке административне таксе не обавезује законодавца да у уређивању материје из надлежности другог органа пропише одговарајуће ослобођење од плаћања јавних прихода (што значи ни када су у питању списи и радње везани за заснивање радног односа).

4. Могућност ослобођења од плаћања таксе за дозволу за кретање и боравак у граничном појасу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-01-00008/2005-04 од 11.3.2005. год.)

Према одредби члана 3. став 1. Закона о републичким административним таксама ("Сл. гласник РС", бр. 43/03, 51/03 и 53/04) обвезник републичке административне таксе је подносилац захтева, односно поднеска којим се поступак покреће или врши радња прописана Тарифом.

Тарифом републичких административних такси која је саставни део Закона, Тарифним бројем 1. став 1. прописано је да такса за поднесак износи 110 динара, а Тарифним бројем 107. став 3. – да такса за дозволу за кретање и боравак у граничном појасу износи 220 динара.

Тражено ослобођење у конкретном случају може остварити само лице коме се кретање и боравак у граничном појасу одобрава, у случајевима када су за то испуњени законски услови (члан 19. и 21. Закона).

Напомињемо да су према члану 19. став 1. тачка 13) Закона, ослобођени плаћања републичких административних такси списи и радње за које је ослобођење уређено међународним уговором, а према члану 21. Закона, и страни држављани, под условом узајамности, који тада имају иста права у погледу плаћања таксе као и држављани Републике.

Према томе, ако у конкретном случају нису испуњени наведени законски услови за коришћење права на ослобођење од плаћања републичких административних такси, нема законског основа да се оствари право на таксено ослобођење.

5. Могућност увођења општинских административних такси као изворних јавних прихода јединице локалне самоуправе
(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-02-00012/2005-04 од 8.3.2005. год.)

Одредбом члана 2. Закона о републичким административним таксама ("Сл. гласник РС", бр. 43/03, 51/03 и 53/04) прописано је да се за списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње код институција, државних органа и организација, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе у вршењу поверених послова и организација које врше јавна овлашћења, плаћају таксе по одредбама закона у износима прописаним Тарифом републичких административних такси, која је саставни део Закона.

Законом о републичким административним таксама није утврђена могућност увођења општинских административних такси као изворних јавних прихода јединице локалне самоуправе, већ је та могућност утврђена Законом о локалној самоуправи ("Сл. гласник РС", бр. 9/02...135/04).

6. Плаћање републичке административне таксе за оверу преписа и извода из катастарског операта који се подносе уз захтев за рефакцију акцизе на дизел гориво

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-02-00011/2005-04 од 7.3.2005. год.)

1. Тарифним бројем 129. тачка 2) подтач. (1) и (2) Тарифе републичких административних такси, која је саставни део Закона о републичким административним таксама ("Сл. гласник РС", бр. 43/03...53/04), прописано је да се за оверу преписа и извода из катастарског операта и теренског елабората премера, плаћа такса према броју табака обрасца коришћеног за препис и то за први табак (катастарски образац) такса у износу 220 динара, а за сваки даљи табак 110 динара.

Одредбом члана 7. став 3. Правилника о условима за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на дизел гориво, начину и поступку остваривања рефакције, условима за добијање овлашћења за дистрибуцију дизел горива, нормативима потребних количина за погон трактора, грађевинских машина и бродова за превоз терета ("Сл. гласник РС", бр. 3/05 и 5/05), прописано је да уз захтев за рефакцију плаћене акцизе на дизел гориво, пољопривредно газдинство подноси, између осталог, доказ о власништву, односно основу коришћења земљишта, уколико тај доказ није достављен приликом уписа у Регистар пољопривредних газдинстава код Управе за јавна плаћања.

С тим у вези, уколико је доказ о власништву, односно основу коришћења земљишта Управи за јавна плаћања достављен приликом уписа у Регистар пољопривредних газдинстава, приликом подношења захтева за рефакцију плаћене акцизе на дизел гориво пољопривредно газдинство није у обавези да поново подноси наведене доказе (што значи ни да захтева и у ту сврху плаћа републичку административну таксу за оверу преписа и извода из катастарског операта).

2. У делу који се односи на висину накнаде за коришћење података премера, катастра непокретности и водова и за разгледање катастра непокретности, као и за услуге које пружа Републички геодетски завод, захтев је прослеђен Републичком геодетском заводу.

ЦАРИНЕ

1. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на возило страног порекла регистровано у Републици Српској 1993. године

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00106/2005-17 од 24.3.2005. год.)

Право на ослобађање од плаћања увозних дажбина на возила страног порекла имају само лица са статусом избеглице, прогнаног и расељеног лица, која су на своје име регистровала возило пре 27.4.1992. године и која су извршила привремени увоз возила до 31. 12. 1999. године.

2. Могућност умањења царине за увоз машина за производњу грађевинске столарије из Италије по основу члана 397. Царинског закона

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00070/2005-17 од 3.3.2005. год.)

Чланом 397. став 1. Царинског закона ("Сл. гласник РС", бр. 73/2003) прописано је да Влада, у складу са циљевима утврђене економске политике, може донети критеријуме на основу којих се одређују царински контингенти.

С обзиром да није одређен царински контингент за наведену робу, у вашем конкретном случају не постоји правни основ за ослобађање од плаћања царине, као ни плаћање царине по стопи нижој од прописане у Царинској тарифи.

3. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина при увозу половног аутомобила за инвалидно лице, произведеног 1990. године

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00055/2005-17 од 1.3.2005. год.)

Према важећим прописима који регулишу услове ослобађања од плаћања царине, не постоји правни основ да предметно возило буде изузето од те обавезе.

Наиме, чланом 192. Царинског закона ("Сл. гласник РС", бр. 73/2003) предвиђено је да су инвалиди ослобођени од плаћања увозних дажбина на ортопедска и друга помагала, осим на путничке и друге аутомобиле, које унесу или приме из иностранства за личну употребу.

Међутим, у процедури су измене и допуне Царинског закона које, поред осталог, предвиђају и олакшице при увозу аутомобила за инвалидна лица.

Напомињемо да је за увоз половних аутомобила потребно, пре свега, прибавити сагласност за увоз, која је у надлежности Министарства за економске односе са иностранством.

То Министарство примењује, на основу Закона о спољнотрговинском пословању, Одлуку о забрани увоза коришћених моторних возила и коришћене опреме, у којој је наведено (тачка 1. став 2.) да се изузетно могу увозити коришћена моторна возила која нису старија од три године.

ЈАВНИ РАСХОДИ

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Јавне набавке по партијама (појам партије, шта подразумева збир вредности партија на годишњем нивоу и да ли вредност појединачне партије може да се сматра набавком мале вредности)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-172/2005-08 од 29.3.2005. год.)

За разумевање појма партије, у смислу Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 39/02, 43/03 и 55/04) и одређивање поступка по којем ће се набавка извршити потребно је претходно правилно проценити вредност јавне набавке. Од висине процењене вредности јавне набавке зависи да ли ће се поступак доделе уговора о јавној набавци спроводити према одредбама које се односе на набавке мале вредности (чл. 123. и 124. Закона) или ће се спроводити према одредбама које се односе на набавке велике вредности, односно у отвореном поступку, рестриктивном поступку или поступку са погађањем (чл. 21. 22. и 23. Закона).

Опште правило код одређивања вредности јавне набавке је да наручилац не може изабрати начин одређивања вредности набавке тако да се због ниже процењене вредности избегне јавно оглашавање.

1. Одредбом члана 123. Закона о јавним набавкама уређен је појам јавне набавке мале вредности и начин доделе уговора у поступку јавне набавке мале вредности. У том смислу, јавном набавком мале вредности сматра се набавка чија је процењена вредност на годишњем нивоу нижа од вредности која је одређена у закону којим се одређује годишњи буџет Републике (Закон о буџету Републике Србије). Влада сваке године приликом припреме предлога Закона о буџету одређује вредност која представља горњи лимит у буџетској години испод којег наручиоци могу спроводити поступак јавне набавке мале вредности. За текућу годину, Законом о буџету утврђено је да се јавном набавком мале вредности у смислу Закона о јавним набавкама сматра набавка чија је процењена вредност од 100.000 динара до 1.500.000 динара. Ово практично значи да се на набавке чија је процењена вредност до 100.000 динара, по групама добара, услуга и радова, процењено на годишњем нивоу, не примењују одредбе Закона о јавним набавкама.

Чланом 124 . Закона утврђено је да је наручилац дужан да својим актом уреди поступак јавне набавке мале вредности имајући у виду одредбе Закона. Такође , утврђени су елементи које тај акт треба да садржи.

Јавне набавке мале вредности не оглашавају се јавно, већ комисија за јавну набавку прикупља најмање три понуде поштом, телефоном, телефаксом, електронском поштом и личном доставом.

2. Јавне набавке чија је процењена вредност на годишњем нивоу изнад горњег лимита утврђеног за набавке мале вредности (у даљем тексту: набавке велике вредности) спроводе се путем оглашавања јавног позива за достављање понуда у "Сл. гласнику РС". Ако вредност јавне набавке прелази износ од 3.000.000 динара

за добра и услуге, односно 15.000.000 динара за радове, јавни позив се објављује и у једним дневним новинама које се дистрибуирају на целој територији Републике.

Наручилац може да у току године једанпут или више пута спроводи поступак доделе уговора за јавну набавку велике вредности, односно да у току године закључи више уговора. Без обзира што уговорена вредност јавне набавке у сваком од тих уговора може да буде испод горњег лимита утврђеног за набавке мале вредности, сматраће се да се ради о набавкама велике вредности, јер збир процењене вредности јавне набавке из сваког уговора чини вредност јавне набавке на годишњем нивоу. С тим у вези, наручилац је дужан да сваки пут расписује јавни позив за достављање понуда. Уколико је то могуће с обзиром на природу јавне набавке, за наручиоца је најповољније да једном годишње распише јавни позив за целу јавну набавку (набавку на годишњем нивоу), а да уговором утврди сукцесивну испоруку добара, извршење услуге или извођење радова.

3. Наручилац може да спроводи поступак јавне набавке тако што ће предмет набавке обликовати у више партија. Под партијом се подразумева посебна целина у оквиру једне набавке која може да буде предмет посебног уговора. Јавна набавка може да садржи више партија тако да се у оквиру једне набавке може закључити више уговора са различитим понуђачима или један уговор са понуђачем који је дао понуду за све партије. Понуђач може дати понуду за једну партију, више партија или за све партије у оквиру јавне набавке.

Код обликовања јавне набавке у више партија, вредност набавке чини збир вредности свих партија из оквира те јавне набавке.

Наручилац не може обликовањем набавке у више партија избећи јавно оглашавање зато што је процењена вредност једне партије мала вредност.

Ако наручилац жели да спроведи поступак доделе уговора о јавној набавци по партијама, треба да у конкурсној документацији и јавном позиву нагласи да ће набавку вршити по партијама и да партије прецизно наведе. То је за понуђаче битна информација јер се на јавни позив могу јавити и они понуђачи који нису у могућности да дају понуду за све партије, односно за јавну набавку у целини.

Уколико наручилац не наведе у конкурсној документацији и јавном позиву да јавну набавку обликује у више партија, он неће моћи да изабере више понуђача и закључи више уговора за једну набавку. У том случају уговор би могао закључити с једним понуђачем који може у целини да изврши јавну набавку.

На одлуку о обликовању јавне набавке у више партија и на одређивање вредности тих партија, наручилац је дужан прибавити сагласност Управе за јавне набавке сходно члану 33. став 4. Закона.

Из свега наведеног произлази да се јавне набавке по партијама чија је укупна вредност већа од прописаног лимита за набавке мале вредности морају спроводити у складу са одредбама којима се уређује отворени поступак, рестриктивни поступак или поступак са погађањем.

С тим у вези, набавка пет мобилних аспиратора чија је вредност 1.200.000 динара, може да се посматра као једна партија из оквира јавне набавке опреме која има више партија (двадесет партија), али се вредност јавне набавке рачуна као збир вредности свих двадесет партија, одакле произлази да ће се набавка пет мобилних аспиратора, као једна партија, спровести по процедурама које су Законом утврђене за отворени поступак, рестриктивни поступак или поступак са погађањем, зависно од испуњености услова за један од ових поступака.

2. "Рок извршења посла" као критеријум за оцењивање понуде
(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-205/2005-08 од 28.3.2005. год.)

Према члану 55. став 2. Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 39/02, 43/03 и 55/04), економски најповољнија понуда заснива се на различитим критеријумима, у зависности од предмета јавне набавке. Један од тих критеријума је рок испоруке или извршења услуге или радова.

Рок испоруке добара или извршења посла услуге или радова, као критеријум који се бодује приликом избора најповољније понуде у поступку доделе уговора о јавној набавци, треба да буде наведен у конкурсној документацији, односно упуству за сачињавање понуде. Такође, модел уговора о јавној набавци треба да садржи рок испоруке добара или извршења посла услуге или радова. Такође, у конкурсној документацији, односно упутству за сачињавање понуде или моделу уговора, потребно је навести који моменат се узима као релевантан за појам извршења посла услуге или радова.

Из достављеног дописа види се да је наручилац под критеријумом "рок извршења посла" имао у виду рок у коме ће се обавити извршење предметног посла од момента закључења уговора о јавној набавци до предаје извештаја уговарача о извршеном послу.

Уколико рок извршења посла који је наведен у понуди не одговара задатом критеријуму у погледу рока из конкурсне документације, наручилац такву понуду може одбити као неприхватљиву. Ако наручилац у поступку доделе уговора о јавној набавци прими само неприхватљиве понуде или само неодговарајуће понуде, он може наставити поступак доделе уговора о јавној набавци по процедурама поступка са погађањем, сходно одредбама члана 23. Закона.

3. Да ли уступање права градње с правом власништва на делу простора железничке станице Београд центар може бити предмет јавне набавке?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-137/2005-08 од 25.3.2005. год.)

Према Закону о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 39/02, 43/03 и 55/04) предмет уговора о јавној набавци може бити: набавка добара, набавка услуга и набавка радова. Законом се уређују услови, начин и поступак набавке добара и услуга и уступања извођења радова у случајевима када је наручилац тих набавки државни орган, организација, установа или друго правно лице одређено Законом, као и друга питања од значаја за јавне набавке.

Уступање власништва на непокретности у државној својини није предмет уређивања Закона о јавним набавкама, већ Закона о средствима у својини Републике Србије.

С тим у вези, потребно да се обратите Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије.

4. Повреда чл. 36. став 1. и чл. 56. став 3. Закона о јавним набавкама, као и да ли наручилац има право да "дисквалификује" понуде које не испуњавају услове из тендерске документације који су измењени дописом који је наручилац упутио понуђачу као одговор на постављено питање и исти проследио осталим понуђачима пре отварања понуда, а потом доделио уговор о јавној набавци понуђачу који, такође, не испуњава тражене техничке услове из тендерске документације?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-155/2005-08 од 22.3.2005. год.)

1. Одредбама члана 35. ст. 2. и 3. Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 39/02, 43/03 и 55/04) утврђено је да наручилац дужан да наведе техничке спецификације у конкурсној доку-

ментацији која се односи на сваку појединачну јавну набавку. Наручилац одређује техничке спецификације с позивом на законе, техничке прописе и стандарде који се примењују у Републици, а у случају кад таквих техничких прописа и стандарда нема у Републици, с позивом на европске стандарде или европске техничке лиценце или заједничке техничке спецификације.

Одредбама члана 36. ст. 1, 3. и 4. Закона утврђено је да наручилац не може да користи нити да се позива на техничке спецификације које означавају добра, услуге или радове одређене производње, изворе или градње, ако би таквим означавањем могао дати предност одређеном понуђачу или би могао неоправдано елиминисати остале.

Такође, наручилац не може у конкурсној документацији да назначи било који појединачни робни знак, патент или тип, нити посебно порекло или производњу.

Када наручилац не може у конкурсној документацији да опише предмет уговора на начин да спецификације буду довољно разумљиве понуђачима, навођење елемената попут робног знака, патента, типа или произвођача мора бити праћено речима "или еквивалентно".

Из наведеног произилази да наручилац јавне набавке не може у конкурсној документацији да наведе име произвођача материјала који је уграђен у производ који је предмет јавне набавке, јер би то довело до предметне дискриминације међу понуђачима, чиме би било повређено начело једнакости понуђача у поступку јавне набавке.

Изузетно, ако наручилац не може да опише предмет уговора на начин да спецификације буду довољно разумљиве понуђачима, може навести име произвођача добара која су предмет јавне набавке, односно име произвођача материјала који је уграђен у добра која су предмет јавне набавке и уз то мора навести реч "или еквивалентно".

Повреда наведених одредаба од стране наручиоца даје могућност понуђачу да поднесе захтев за заштиту права. Према члану 135. ст. 1 и 3. Закона, захтев за заштиту права може се поднети у току целог поступка за доделу уговора о јавној набавци, против сваке радње наручиоца. Захтевом за заштиту права не могу се оспоравати радње наручиоца предузете у поступку доделе уговора о јавној набавци, односно признавању квалификације, ако су подносиоцу захтева били или могли бити познати разлози за његово подношење пре него што је наручилац донео одлуку о додели уговора о јавној набавци, односно о признавању квалификације, а подносилац захтева га није поднео пре доношења такве одлуке.

Како понуђач преузимањем конкурсне документације може да дође до сазнања да ли је било повреда Закона које се односе на одређивање техничких спецификација, он би требало захтев за заштиту права да поднесе одмах по сазнању за те повреде, не чекајући да наручилац донесе одлуку о додели уговора о јавној набавци, односно пре него што наручилац сачини листу квалификованих понуђача ако је вођена прва фаза рестриктивног поступка (квалификациони поступак).

2. Према члану 56. Закона, ако понуда са варијантама није дозвољена, наручилац је дужан да то посебно нагласи у јавном позиву и конкурсној документацији.

Наручилац је дужан да у конкурсној документацији наведе минималне техничке спецификације које се морају поштовати у предлогу са варијантама, као и посебне захтеве за представљање тих предлога. Предлог са варијантама, практично, у себи садржи више понуда једног понуђача. Зато је наручилац дужан да бодује све варијанте понуде у складу са наведеним критеријумима у конкурсној документацији.

3. Одредбама члана 79. ст. 3. и 4. Закона утврђено је да је наручилац дужан да у поступку доделе уговора о јавној набавци, пошто прегледа и оцени понуде, одбије све неисправне понуде, а може одбити и неодговарајуће и неприхватљиве понуде. Ако је примио само неодговарајуће или само неприхватљиве понуде,

наручилац може да настави поступак доделе уговора о јавној набавци у складу са чланом 23. Закона.

Из наведене одредбе произилази да наручилац не може да у поступку доделе уговора о јавној набавци бодује неисправне одлуке. Ако наручилац у отвореном и рестриктивном поступку прими све неисправне или неприхватљиве понуде, он може да додели уговор о јавној набавци у поступку са погађањем после претходног објављивања, под условом да садржину конкурсне документације из отвореног или рестриктивног поступка не мења (члан 23. став 6).

Ако наручилац прими све неодговарајуће понуде, он може да додели уговор о јавној набавци по процедурама које су утврђене за поступак са погађањем без претходног објављивања, сходно члану 23. став 1. тачка 3) Закона.

Ако наручилац у року предвиђеном за достављање понуда измени или допуни конкурсну документацију, дужан је да без одлагања и без накнаде те измене или допуне достави понуђачима који су узели конкурсну документацију. Ако наручилац измени или допуни конкурсну документацију шест или мање дана пре истека рока за достављање понуда, дужан је да продужи рок за достављање понуда, о чему у писаној форми обавештава све понуђаче (члан 29. Закона).

Уколико наручилац поступи супротно наведеном, понуђач може да поднесе захтев за заштиту права.

Ако наручилац одбије понуду као неисправну, а сам је томе допринео јер није у складу са Законом поступао приликом припреме, измене и допуне конкурсне документације, понуђач може поднети захтев за заштиту права.

Такође, ако наручилац промени критеријуме и услове у конкурсној документацији пошто је јавни позив објављен, а да о томе не обавести понуђаче у складу са чланом 29. Закона, против њега се може поднети, поред захтева за заштиту права, и прекршајна пријава надлежном органу за прекршаје.

5. Да ли у ситуацији када наручилац у поступку јавне набавке мале вредности добије три понуде, од којих две буду исправне, може извршити избор најповољнијег понуђача?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-168/2005-08 од 21.3.2005. год.)

Чланом 123. став 4. Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 39/02, 43/03 и 55/04) утврђено је да је у поступку јавних набавки мале вредности наручилац дужан да прибави најмање три понуде и да обавести понуђаче о елементима који улазе у цену јавне набавке.

Чланом 79. ст. 1. и 2. Закона, утврђено је да наручилац бира најбољег понуђача ако је прибавио најмање две независне исправне понуде од стране два различита понуђача, који нису повезана лица у смислу закона којим се уређује порез на добит предузећа, односно закона којим се уређује порез на доходак грађана.

Ако вредност јавне набавке не прелази износ од 3.000.000 динара за добра и услуге, односно 15.000.000 динара за радове, наручилац може донети одлуку о додели уговора о јавној набавци ако је прибавио само једну понуду која је исправна, одговарајућа и прихватљива.

Из наведеног произлази да у поступку јавне набавке мале вредности не морају све прибављене понуде бити исправне. Ако је наручилац примио две исправне понуде, може извршити избор најповољнијег понуђача рангирањем те две исправне понуде. Такође, ако је наручилац у поступку јавне набавке примио само једну исправну понуду, може доделити уговор о јавној набавци понуђачу који је доставио исправну понуду, јер је горњи лимит за набавке мале вредности према Закону о буџету Републике Србије за 2005. годину испод 1.500.000 динара, што се уклапа у лимит испод 3.000.000 динара за добра и услуге, односно 15.000.000 за радове, у ком случају наручилац може доделити уговор о јавној набавци ако је примио само једну исправну понуду.

6. Процењена вредност јавне набавке с обзиром на примену Закона о порезу на додату вредност, као и да ли град Београд, као наручилац предмета јавне набавке за потребе јавног предузећа, може пренети на јавно предузеће право да закључи уговор о јавној набавци?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-162/2005-08 од 17.3.2005. год.)

1. Одредбом члана 34. став 2. Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 39/02, 43/03 и 55/04) утврђено је да се процењена вредност јавне набавке исказује без пореза на промет.

Како је Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04 и 86/04), уведен порез на додату вредност којим се замењује порез на промет, процењена вредност јавне набавке исказује се без пореза на додату вредност.

У том смислу, лимити за набавке мале вредности утврђени Законом о буџету Републике Србије за 2005. годину ("Сл. гласник РС", бр. 127/04) одређени су без пореза на додату вредност. Сходно томе, процењена вредност за набавке мале вредности у поступцима јавних набавки треба да се приказује без пореза на додату вредност.

2. Чланом 25. Закона, утврђено је да наручилац доноси одлуку о покретању поступка у писаној форми. Истовремено са доношењем одлуке, наручилац образује комисију за јавну набавку. Наручилац може у писаној форми овластити друго правно лице да у његово име спроведе поступак доделе уговора о јавној набавци. Спровођење поступка доделе уговора о јавној набавци односи се на оперативно спровођење самог поступка јавне набавке, односно предузимање радњи које су неопходне код спровођења поступка јавне набавке. Предузимање неопходних радњи код спровођења поступка јавне набавке подразумева и припрему конкурсне документације чији је саставни елеменат модел уговора. Правно лице које оперативно спроводи поступак јавне набавке за наручиоца не може доносити одлуку о избору најповољнијег понуђача нити

може закључивати уговор са изабраним понуђачем, већ то мора учинити наручилац. То, практично, значи да уговор о јавној набавци потписује овлашћено лице наручиоца.

Намера наручиоца да набављена добра пренесе на располагање другом правном лицу не може бити од утицаја на његову обавезу, односно обавезу овлашћеног лица наручиоца да уговор о јавној набавци потпише.

7. Да ли се возила из производног програма Застава Камioni д.о.о. Крагујевац могу третирати као добра произведена у земљи, сходно члану 55. Закона о јавним набавкама и Правилнику о одређивању доказа на основу којих се утврђује да су добра произведена у земљи, односно домаћег порекла и да ли је на тендеру довољан доказ достављена декларација произвођача и извод из регистра предузећа?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-120/2005-08 од 16.3.2005. год.)

Одредбом члана 55. став 5. и 7. Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 39/02, 43/03 и 55/04) утврђено је да у ситуацији када постоје понуде домаћег и страног понуђача који нуде добра произведена у земљи, наручилац ће изабрати најповољнијег домаћег понуђача, под условом да разлика у коначном збиру пондера између најповољнијег домаћег понуђача и најповољнијег страног понуђача није већа од 20 у корист страног понуђача. Ако је критеријум за избор најповољније понуде најнижа понуђена цена, наручилац ће изабрати домаћег понуђача са најнижом понуђеном ценом, под условом да његова понуђена цена није већа од 20% од најниже понуђене цене страног понуђача.

Из наведеног произлази да подршку у смислу наведене одредбе може да тражи домаћи понуђач ако су предмет његове понуде добра произведена у земљи. Који понуђач се сматра домаћим понуђачем и која добра се сматрају добрима произведе-

ним у земљи, одређено је Правилником о одређивању доказа на основу којих се утврђује да су добра произведена у земљи, односно домаћег порекла ("Сл. гласник РС", бр. 82/04).

У смислу Правилника, домаћи понуђач је правно или физичко лице које је уписано у одговарајући регистар надлежног органа у Републици Србији, о чему као доказ подноси извод из тог правилника.

Добра произведена у земљи су минерални производи извађени из земљишта, биљни производи узгојени или убрани у Србији, производи добијени од животиња узгојених у Србији, производи добијени ловом и риболовом у Србији, производи добијени од риба узгојених у Србији и остаци и отпацци производа добијени из производних делатности или употребљаваних предмета, ако су у Србији прикупљени и ако су погодни само за поновно добијање сировина.

Такође, добрима произведеним у земљи сматрају се и добра која су у Србији произведена од увезене робе, којој су у том процесу битно промењена првобитна својства, односно која је била предмет довољне обраде или прераде.

Из ове одредбе произлази да се сматра добром произведеним у земљи и оно добро које је домаћи произвођач произвео у целини од увезене робе, под условом да су у процесу производње увезеној роби битно промењена првобитна својства, односно да је увезена роба у процесу производње конкретног добра била предмет довољне обраде или прераде.

Чланом 5. став 2. Правилника одређено је у којим случајевима се не сматра да је увезена роба од које је производ (добро) настао била предмет довољне обраде или прераде.

Одредбом члана 5. став 3. Правилника одређено је да се добрима произведеним у земљи не сматрају, поред добара која нису била предмет довољне обраде или прераде, и добра која су у потпуности састављена из увозних компоненти и подсклопова и добра која нису финализована у земљи.

Да је добро које је предмет понуде произведено у земљи понуђач доказује декларацијом произвођача која мора бити оверена и потписана од стране одговорног лица произвођача.

Из наведеног, као и свих списа предмета, произлази да је "Застава Камioni" д.о.о.Крагујевац несумњиво домаћи понуђач и да се возила из програма Застава Камioni производе у земљи, односно да је учешће компоненти из увоза у возилима од 23% до максималних 35%, могу се сматрати добрима произведеним у земљи у смислу Закона о јавним набавкама и Правилника о одређивању доказа на основу којих се утврђује да су добра произведена у земљи, односно домаћег порекла.

8. Да ли понуђач чију понуду у целини не чине добра домаћег порекла има право на "пондерску подршку" у смислу члана 55. Закона о јавним набавкама, да ли се Закон о изменама и допунама Закона о јавним набавкама примењује на поступке јавних набавки за које је јавни позив објављен пре ступања на снагу овог закона и да ли наручилац може да јавну набавку која није у јавном позиву и конкурсној документацији наведена као јавна набавка по партијама, у току поступка обликује у партије и за њих закључује посебне уговоре?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-580/2005-08 од 10.3.2005. год.)

1. Према Закону о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 39/02, 43/03 и 55/04), право на "пондерску подршку" у поступку јавне набавке има домаћи понуђач под условима наведеним у члану 55. Закона. Један од тих услова је да домаћи понуђач "нуди добра која су произведена у земљи", тј. да су домаћег порекла. Докази на основу којих се утврђује да су добра произведена у земљи, односно да су домаћег порекла, одређени су Правилником о одређивању доказа на основу којих се утврђује да су добра произведена у земљи, односно домаћег порекла ("Сл. гласник РС", бр. 82/2004).

Из наведеног произлази да домаћи понуђач има право на пондерску подршку уколико даје понуду коју у целини чине добра произведена у земљи, односно добра домаћег порекла, у смислу наведеног правилника.

Према члану 33. Закона, предмет јавне набавке може да се обликује у више посебних целина (партија). Свака партија може да буде предмет посебног уговора. Да би понуђач који даје понуду за једну или више партија имао право на пондерску подршку, потребно је да сва понуђена добра која чине једну партију буду произведена у земљи, односно да су домаћег порекла.

2. С обзиром да се поступци јавне набавке започети пре ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама завршавају по правилима која су важила пре измене Закона, произлази да се предност домаћем понуђачу, која је утврђена Законом о изменама и допунама Закона о јавним набавкама, не односи на поступке јавних набавки који су започети, односно за које је јавни позив објављен пре ступања на снагу овог закона.

3. Јавна набавка може да се обликује у више посебних целина (партија), сходно члану 33. Закона. Да би наручилац могао да спроведе поступак јавне набавке по партијама, потребно је да претходно на одлуку о обликовању јавне набавке у више партија и на одређивање вредности тих партија прибави сагласност Управе за јавне набавке. То, практично, значи да наручилац треба да достави Управи за јавне набавке одлуку о обликовању јавне набавке по партијама из које ће Управа видети која добра, услуге или радови чине једну партију, која је процењена вредност за сваку партију појединачно и коју вредност чини збир вредности свих партија. Након добијене сагласности Управе за јавне набавке, наручилац може да спроводи поступак јавне набавке. Из наведеног произлази да се јавна набавка не може обликовати у партије након започетог поступка јавне набавке, односно у току поступка јавне набавке. Наручилац је дужан да у конкурсној документацији и јавном позиву наведе да се спроводи поступак јавне набавке по партијама.

ФИНАНСИРАЊЕ ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

1. Примена одредаба члана 5. став 7, члана 4. став 1. и члана 6. став 2. Закона о финансирању политичких странака

(Мишљење Министарства финансија, бр. 401-00-488/2005-08 од 30.3.2005. год.)

Одредбом члана 5. став 7. Закона о финансирању политичких странака, ("Сл. гласник РС", бр. 72/03 и 75/03), утврђено је да висина средстава из приватних извора, осим средстава од чланарине, која политичка странка прикупља за свој редовни рад може, у једној календарској години, износити до 100% средстава која политичка странка добија из буџета Републике Србије. Висина средстава из приватних извора, осим средстава од чланарине, која политичка странка која нема право на средства из буџета Републике Србије може прикупљати, не сме у једној календарској години прећи износ од 5% укупних средстава из члана 4. став 1. овог закона.

Одредбом члана 4. став 1. Закона, утврђено је да средства из јавних извора која се обезбеђују за финансирање редовног рада политичке странке чији су кандидати изабрани за посланике, односно одборнике, одређују се на нивоу од 0,15% буџета

Републике Србије (умањеног за трансфере другим нивоима власти и организацијама обавезног социјалног осигурања), 0,1% буџета јединице територијалне аутономије (умањеног за трансфере од других нивоа власти и другим нивоима власти), односно 0,1% буџета јединице локалне самоуправе (умањеног за трансфере од других нивоа власти).

С обзиром на питање до ког износа политичке странке, како оне које имају право на средства из буџета Републике Србије, тако и оне које немају право на та средства, могу да прикупљају средства из приватних извора за финансирање редовног рада политичке странке, односно како утврђују да ли су прикупљена средства прекорачила прописани ниво, да би се евентуално више прикупљених средстава уплатило у буџет Републике Србије, сходно члану 6. став 2. Закона (новац или новчану вредност друге имовине стечене на начин супротан овом закону и другим прописима, политичка странка дужна је да пренесе на рачун буџета Републике Србије у року од десет дана од дана њиховог пријема), указујемо да се тачан износ средстава из јавних извора која се обезбеђују за финансирање редовног рада политичке странке чији су кандидати изабрани за посланике, односно одборнике утврђује решењем надлежног органа о расподели средстава из буџета и истим преносе у корист рачуна странци у смислу члана 4. Закона. На тај начин политичка странка има доказ о висини уплаћених средстава из јавних извора која служе као основ за утврђивање висине средстава која се могу прикупљати за редован рад странке из приватних извора, осим средстава од чланарине, и која могу износити у једној календарској години до 100% средстава пренетих решењем надлежног органа у корист рачуна парламентарне политичке странке.

Напомињемо да политичка странка која нема право на средства из буџета Републике Србије, висину средстава коју може прикупљати из приватних извора, осим средстава од чланарине, за свој редован рад у једној календарској години, може утврдити на тај начин што се може обратити надлежном органу Републике Србије, јединице територијалне аутономије, односно јединице локалне самоуправе (члан 4. став 3. Закона) за достављање званичних података о висини средстава опредељених у њиховом буџету за финансирање редовног рада политичких странака чији су кандидати изабрани за посланике, односно одборнике, и на основу добијеног тачног износа средстава, одредиће висину средстава која не може прећи 5% од тако опредељеног износа.

РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈА

1. Издавање одобрења за послове овлашћеног проценитеља

(Мишљење Министарства финансија, бр. 023-02-00137/2005-16 од 24.3.2005. год.)

Законом о рачуноводству и ревизији ("Сл. лист СРЈ", бр. 71/02, односно "Сл. гласник РС", бр. 55/04) није прописано професионално звање овлашћеног процењивача, па ни услови за стицање тог звања, као и поступак давања или одузимања сертификата за то звање, односно давање или одузимање дозволе за обављање послова процене имовине.

На основу наведеног, ово Министарство, у складу с наведеним Законом, нема овлашћење за давање или одузимање дозвола овлашћеним процењивачима за обављање послова процењивања.

Међутим, предлогом Закона о рачуноводству и ревизији који је Влада Републике Србије упутила Скупштини Републике Србије, прописана су професионална звања рачуновођа, међу којима су и овлашћени процењивачи, програми за њихову обуку, начин полагања испита и добијања сертификата, као и давања или одузимања дозволе за послове процене капитала.

2. Како поступити у случају када је извршена процена основних средстава од стране независних проценитеља и када је процењена вредност (фер вредност) већа од књиговодствене вредности, имајући у виду веће прописе и Међународни стандард финансијског извештавања 1 – Прва примена?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-104/05-16 од 21.3.2005. год)

1. У члану 77. став 2. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за предузећа, задруге и предузетнике ("Сл. гласник РС", бр. 53/04) прописано је на који начин се мора поступити и извршити рекласификовање и усклађивање билансних позиција на почетку 2004. године, тј. под 1. јануаром 2004. године, приликом преласка на примену МРС, тј. поступка у складу са МСФИ 1 – Примена МСФИ по први пут.

У ставу 4. тог члана прописано је да ће предузеће остала средства, обавезе и капитал за које одредбама става 2. тог члана нису предвиђени посебни поступци, рекласификовати и вредновати у складу са усвојеном рачуноводственом политиком, сходно захтевима МСФИ 1 – Прва примена МСФИ.

2. У МСФИ тачка 16. предвиђен је поступак вредновања некретнина, постројења и опреме. У тим одредбама за поступак са инвестиционим некретнинама упућује се на МРС 40. У том МРС предвиђено је ако се проценом вредност инвестиционих некретнина повећава, да се ефекат те процене исказује у повећању добити у периоду у коме је настао. У складу са чланом 77. став 2. поменутог Правилника, то повећање требало је исказати као повећање добити из ранијих година, ако предузеће нема губитак из ранијих година, а ако има исказани губитак на крају 2003. године, тај ефекат користи се прво за смањење тог губитка, а остатак уноси у добит.

3. За остала основна средства тј. остале некретнине, постројења и опрему, за поступак приликом првог преласка на МСФИ, у УП 7 до УП 13 МСФИ – 1, предвиђено је да се ефекти процене приликом преласка на прву примену МСФИ исказу као посебна компонента капитала тј. као ревалоризациона резерва, са којом се поступа у складу са МРС 16 тачка 28. до 40.

3. Да ли се резултат пословања (добит или губитак) зависних предузећа може књижити и исказати у резултат матичног предузећа у истој пословној години?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 023-02-110/05-16 од 21.3.2005. год)

1. Поступак са резултатом пословања тј. утврђеном добити или губитком мора се уредити у општем акту сваког друштва, односно правног лица и у складу са тим треба поступити, како приликом састављања финансијског извештаја за пословну годину, тако и приликом усвајања тог финансијског извештаја у наредној години.

С обзиром да је Законом о привредним друштвима ("Сл. гласник РС", бр. 125/04) за сва привредна друштва прописано да се у току године могу вршити и плаћања међудивиденди, односно учешћа у добити, не треба искључити могућност да се општим актом друштва уреди да се добит текуће године у целини или делом расподели на начин како је утврђен тим општим актом и тако исказе у финансијском извештају, а орган који усваја тај извештај да том приликом усвоји и расподелу која је исказана у финансијском извештају.

Ако расподела добити није ближе уређена у општем акту, па и начин те расподеле, односно није уређено да се добит расподељује приликом састављања финансијског извештаја, према члану 215.

наведеног Закона добит се расподељује по усвајању финансијског извештаја за претходну годину, а по правилу то значи истовремено када се и усваја тај извештај.

2. Посебно је за друштва која су повезана капиталом тј. матична и зависна друштва, битно да се ова питања уреде општим актима тих друштава, како би се, поред осталог, обезбедило усклађено исказивање, а то значи по том основу међусобно усаглашавање потраживања и обавеза у истом периоду.

Исто тако, за ова друштва то је битно и ради опорезивања добити, односно прихода по основу учешћа у добити зависних предузећа, а поготову ако се врши консолидација пореских биланса.

3. Када је у питању исказивање губитака, нема разлога да се и поступци са губитком не уреде у општим актима на сходан начин, а посебно покриће губитака, које се код акционарских друштава врши у складу са чл. 215. и 254. и чл. 261. до 274. наведеног Закона, а на сходан начин и поступак код друштава са ограниченом одговорношћу, како је то прописано у члану 114. наведеног Закона.

Код покрића губитака код зависних предузећа, ако се врши смањењем основног капитала, тј. удела матичног друштва, посебно треба имати у виду одредбе члана 273. тог Закона, према којима смањење основног капитала ради покрића губитака треба да се исказе у финансијском извештају за годину у којој је исказан губитак који се покрива на тај начин, а одлука о томе доноси се приликом усвајања финансијског извештаја.

Према томе, ако зависно друштво по том основу смањује у текућој години свој основни капитал, тј. удео матичног друштва, и матично друштво треба да поступи на сходан начин и у истој години, како би међусобни односи по основу капитала били усаглашени.

4. Да би се добит и губитак исказали на начин како је то претходно напоменуто, неопходно је да се изврше и одговарајућа књижења у години за коју ће се саставити финансијски извештај, са исказивањем добити и губитка на претходно изложени начин.

4. Да ли правно лице, које је по годишњим финансијским извештајима за 2003. годину разврстано у мала правна лица, а по финансијским извештајима за 2004. годину у средња правна лица из члана 4. Закона о рачуноводству и ревизији, подлеже обавези вршења ревизије из члана 30. наведеног закона?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00156/2005-16 од 21.3.2005. год

Према члану 4. став 2. Закона о рачуноводству и ревизији ("Сл. гласник РС", бр. 71/02) прописано је да се у средња правна лица разврставају она правна лица која на дан састављања финансијских извештаја испуњавају најмање два од следећих критеријума:

- 1) да је број запослених од 50 до 250;
- 2) да је годишњи укупан приход од 2.500.000 до 10.000.000 евра у динарској противвредности;
- 3) да је просечна вредност имовине од 1.000.000 до 5.000.000 евра у динарској противвредности.

У ставу 7. наведеног члана, прописано је да разврставање у складу са критеријумима из става 2. овог члана врши правно лице које се разврстава на дан састављања финансијских извештаја и те податке користи за наредну пословну годину.

У члану 30. став 2. Закона, прописано је да је ревизија финансијских извештаја обавезна за велика и средња правна лица, као и за све емитенте који продају своје дугорочне хартије од вредности путем јавне понуде, а у ставу 3. истог члана прописано је да се ревизија обавља за сваку годину на бази података о разврставању правних лица за претходну годину.

На основу изнетог, према мишљењу овог Министарства, правно лице које је према подацима из финансијских извештаја за 2004. годину, а према критеријумима из члана 4. став 2. Закона, разврстано у средње правно лице, подлеже обавези вршења ревизије финансијских извештаја за 2004. годину.

5. Како у пословним књигама водити пољопривредно земљиште у државној својини, имајући у виду да су Законом о претварању друштвене својине на пољопривредном земљишту у друге облике својине предузећа, земљорадничке задруге и друга правна лица била у обавези да пољопривредно земљиште разграниче према својини на земљиште у друштвеној и у државној својини?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 023-02-124/05-16 од 11.3.2005. год)

Законом о претварању друштвене својине на пољопривредном земљишту у друге облике својине ("Сл. гласник РС", бр. 49/92 и 54/96) уређен је поступак претварања у државну својину пољопривредног земљишта у друштвеној својини која су правна лица стекла по основу Закона о аграрној реформи. У члану 2. тог Закона прописано је да то земљиште користе правна лица која су имала право коришћења и располагања тим земљиштем на дан ступања на снагу тог Закона. У осталим одредбама тог Закона уређен је поступак са тим земљиштем после тог претварања.

У члану 3. Закона прописано је да је правно лице које користи то земљиште дужно да води евиденцију о пољопривредном земљишту у државној својини, које користи, а да ће поступак утврђивања и евидентирања тог пољопривредног земљишта уредити министарство надлежно за послове пољопривреде.

У члану 4. став 2. Закона, прописано је да правно лице издаје државне деонице у висини капитала који чини вредност пољопривредног земљишта у државној својини које користи.

Према мишљењу овога Министарства, док се на основу члана 3. Закона не уреди начин евидентирања тог земљишта, вредност тог земљишта треба исказивати према одредбама Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за предузећа, задруге и предузетнике ("Сл. гласник РС", бр. 53/04) на рачуну 020 - Земљишта, а власништво на том земљишту, на рачуну 303 – Државни капитал.

6. Како рачунати рок вршења ревизије од пет година узастопно за средња, односно три године за велика предузећа, с обзиром да је Закон о рачуноводству и ревизији, који је ову обавезу прописао, ступио на снагу 27. децембра 2002. године?
(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-106/05 од 11.3.2005. год)

Према члану 33. став 4. Закона о рачуноводству и ревизији ("Сл. лист СРЈ", бр. 71/02), прописано је да ревизију финансијских извештаја може да обавља исто предузеће за ревизију највише пет година узастопно код средњег предузећа, односно три године узастопно код великог предузећа.

Према мишљењу овог Министарства, период узастопног вршења ревизије треба рачунати од периода започињања вршења ревизије у складу са уговором закљученим са правним лицем код кога се врши ревизија финансијских извештаја.

То значи, на пример, ако је закључен уговор са правним лицем за ревизију финансијског извештаја за 2002. годину, а ревизија се обавља у мају 2003. године, узастопни период вршења ревизије би за средња предузећа био мај 2007. године, а за велика предузећа мај 2005. године. Дакле, за средња предузећа би обухватао

ревизију финансијских извештаја за 2002, 2003, 2004, 2005. и 2006. годину, док би за велика предузећа обухватао ревизију финансијских извештаја за 2002, 2003. и 2004. годину.

7. Да ли по уговору о закупу градског грађевинског земљишта на 50 година, месечне закупнине које испоставља закуподавац имају третман улагања у инвестиције – изградњу грађевинског објекта које је у власништву закупопримца?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 023-02-126/05-16 од 11.3.2005. год)

Према члану 6. став 7. Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за предузећа, задруге и предузетнике ("Сл. гласник РС", бр. 53/04), на конту 022 – Грађевински објекти, исказује се износ улагања у грађевинске објекте које се признаје у складу са МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема.

Према МРС 16, параграф 14. појединачне ставке некретнина, постројења и опреме која се признају као средство треба почетно мерити по његовој набавној вредности. Набавна вредност обухвата фактурну вредност и све трошкове настале у процесу довођења објекта у употребно стање.

У параграфу 17. овога стандарда предвиђено је да административни и други општи фиксни трошкови нису саставни делови набавне цене некретнина, постројења и опреме, изузев ако ти трошкови могу бити директно приписани набавци (или улагању) у конкретно средство или ако се доводи то средство у радно стање.

Према мишљењу овог Министарства, месечна закупнина коју плаћате Градском грађевинском земљишту на коме изграђујете грађевински објекат представља трошкове који се могу приписати набавној вредности објекта, све док се објекат не приведе намени, односно док не буде завршен.

У набавну вредност објекта се, међутим, не могу урачунавати административни и други фиксни трошкови који се односе на делатност инвеститора као правног лица, а који се распоређују у вредност залиха, односно који се накнађују из прихода у периоду када су настали, према утврђеним критеријумима из општег акта правног лица.

8. Да ли се постројење купљено на лизинг и књижено на конту 0230 – Техничка постројења (асфалтна база), са отплатним периодом од 5 година, након ког рока постаје власништво, може сматрати улагањем у основна средства у текућој години и да ли такво улагање унети у образац ПК?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 420-01-16/2005 од 24.2.2005. год)

Према одредбама члана 6. став 8. и 9. Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за предузећа, задруге и предузетнике ("Сл. гласник РС", бр. 53/04) прописано је да се на рачуну 023 – Постојења и опрема, исказују постројења и опрема, као и опрема узета у финансијски лизинг, у складу са МРС 16 и осталим релевантним МРС. На овом рачуну се исказује опрема узета у финансијски лизинг, као и алат и инвентар са калкулативним отписом.

Према мишљењу овог Министарства, купљена асфалтна база на финансијски лизинг на период од 5 година, након ког периода постаје власништво предузећа, представља улагања у опрему и постројења у текућој години и нема сметњи да та улагања буду унета у образац Порески кредит за улагања у основна средства у одређене делатности (ПК – 1) на редном броју 1. – "Износ улагања у основна средства у текућој години".

9. Спровођење Инструкција о поступку (општинских) регистрационих органа приликом уписа радње чији је предмет пословања пружање рачуноводствених услуга

(Мишљење Министарства финансија, бр. 021-03-18/2005 од 21.2.2005. год)

Министарство финансија и економије је, својим актом бр.: сл. 011-00-705/03 од 25.11.2003. године, дало мишљење Министарству за привреду и приватизацију – Сектор за приватно предузетништво, а односи се на примену члана 22. Закона о рачуноводству и ревизији ("Сл. лист СРЈ", бр. 71/02) које, према мишљењу овог Министарства, даје одговор на питање регистрације делатности правних лица и предузетника за пружање рачуноводствених услуга.

10. Који статут треба применити приликом расподеле добити по завршном рачуну?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 140-16-023-02-63/05 од 21.2.2005. год)

У члану 2. став 4. Закона о рачуноводству и ревизији ("Сл. лист СРЈ", бр. 71/02) прописано је да правно лице интерним општим актом уређује вођење пословних књига, састављање, презентацију, усвајање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја, а чланом 23. став 1. Закона прописано је да се финансијски извештаји састављају и презентују за текућу пословну годину са стањем на дан 31. децембра текуће године.

Чланом 29. Закона прописано је да је орган правног лица утврђен статутом, односно другим општим актом, одговоран за финансијске извештаје, па према томе и за распоређивање остварене добити.

Према мишљењу овог Министарства, распоређивање добити по годишњем финансијском извештају врши се на основу статута или другог општег акта који има исту правну снагу и који је у тренутку доношења одлуке био на снази.

11. Да ли се код усклађених и оверених потраживања и обавеза истовремено признаје у ИОС обрасцу и прекид застарелости?
(Мишљење Министарства финансија, бр. 140-03-011-00-50/05 од 14.2.2005. год)

У члану 16. став 3. Закона о рачуноводству и ревизији ("Сл. лист СРЈ", бр. 71/02) прописано је да правна лица и предузетници најмање једном годишње врше усклађивање међусобних финансијских пласмана, потраживања и обавеза. Такође, у члану 18. став 2. Закона, прописано је да је поверилац дужан да најкасније 25 дана пре дана под којим се саставља финансијски извештај достави свом дужнику попис ненаплаћених рачуна, а дужник је у обавези да у року од пет дана од дана пријема провери своју обавезу и о томе обавести повериоца. У ставу 3. овога члана, прописано је да је правно лице у обавези да у напоменама уз финансијске извештаје обелодани неусаглашена потраживања и обавезе.

У члановима 14. до 17. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за предузећа, задруге и предузетнике ("Сл. гласник РС", бр. 53/04) прописано је да се на групама конта 20., 21., 22. и 23. исказују потраживања, пласмани и кредити, а на одговарајућим контима исправки вредности, за сваку наведену групу, исказују се умањење исказаних потраживања за која постоји вероватноћа да се неће наплатити.

Признавање и вредновање потраживања, пласмана и кредита врши се на основу правила из МРС 18, МРС 39 и других релевантних МРС.

Према мишљењу овог Министарства, оверен ИОС од стране дужника за конкретан списак ненаплаћених рачуна представља исправу којом се доказује да ће се та потраживања вероватно наплатити и да се могу признати у билансу правног лица, док она потраживања из списка ненаплаћених потраживања која дужник није оверио не могу бити призната, већ се та потраживања исправљају преко одговарајуће групе конта исправке вредности као умањене, а на терет групе 58 – Расходи по основу обезвређења имовине.

Треба имати у виду да се на контима исправки вредности потраживања не књиже само неусаглашена потраживања, пласмани и кредити из ИОС-а, већ и друга потраживања која правно лице процењује да су неизвесна у погледу рока наплате и у погледу износа наплате, у складу са Законом и одговарајућим МРС, а према општем акту о рачуноводству правног лица.

Што се застаре тиче, према мишљењу овог Министарства, у случајевима када је дужник у ИОС-у оверио списак ненаплаћених рачуна, подразумева се да је своју обавезу признао, што значи да је према прописима којима се уређују облигациони односи и даље дужник за оне обавезе које је оверио.

12. Примена Међународних рачуноводствених стандарда који се односе на групу конта 01 Нематеријална улагања – куповинном стечени goodwill, као и како спровести одговарајућа књижења затечених стања на контима 014; 290 и 331 на дан 1.1.2004. године

(Мишљење Министарства финансија, бр. 401-00-156/2005 од 11.2.2005. год)

У члану 77. став 2. тачка 10) Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за предузећа, задруге и предузетнике ("Сл. гласник РС", бр. 53/04) прописано је да се goodwill

који је признат по основу прописа из области процене вредности друштвеног капитала укида на терет нераспоређене добити или на терет губитака из ранијих година.

Како сте на конту 014 – куповином стечени goodwill књижили разлику процењене вредности по решењу Агенције за приватизацију, а на том конту се према наведеном правилнику књиже остала нематеријална улагања која се амортизују по амортизационој стопи од 20% годишње, произилази да је и goodwill требало амортизовати по овој стопи, поготову што сте га књижили, како наводите, још 1998. године.

Међутим, како је на овом конту и даље исказано стање, по нашем мишљењу треба поступити тако да целокупан износ исказаног goodwill-а треба под 1.1.2004. године укинути на терет нераспоређене добити, односно губитка из ранијих година.

Кумулиране ревалоризационе резерве затечене на контима групе 33 Контног оквира, на дан 31. 12. 2003. године, треба, по нашем мишљењу, распоредити под 1.1.2004. године на одговарајуће облике капитала из којих је ова ревалоризациона резерва и формирана, а што је у складу са чланом 77. став. 2. тачка 7) Правилника.

13. Могућност да Национална корпорација за осигурање стамбених кредита рачуноводство организује и води према прописима за правна лица која се баве пословима осигурања, а не по прописима којима се уређује вођење буџетског система (Мишљење Министарства финансија, бр. 422-00-28/2005-16 од 11.2.2005. год)

Стојимо на становишту да је Национална корпорација за осигурање стамбених кредита на основу Закона о Националној корпорацији за осигурање стамбених кредита ("Сл. гласник РС", бр. 55/04), Закона о осигурању ("Сл. гласник РС", бр. 55/04) и уписа у судски регистар стекла статус правног лица и да је разврстана у групу осигуравајућих организација.

Према одредбама члана 1. став 1. и 2. Закона о рачуноводству и ревизији ("Сл. лист СРЈ", бр. 71/02) правна лица која обављају делатност осигурања у обавези су да воде пословне књиге, састављају, презентирају и обелодањују финансијске извештаје на начин и у роковима у складу са овим Законом.

Гувернер Народне банке Србије доноси Правилник о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за осигурање, па је потребно да Национална корпорација изврши одговарајућа прекњижавања позиција евидентираних према прописима о буџетском рачуноводству на билансне позиције према том правилнику, као и да састави годишњи финансијски извештај према одредбама овог закона.

Поред наведеног, дужна је да изврши и разврставање правног лица у складу са чланом 4. став 8. Закона.

ПОДСЕТНИК

ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ У МАРТУ МЕСЕЦУ 2005. ГОДИНЕ

УРЕДБЕ

Уредба о изменама Уредбе о условима и начину обрачунавања јавних прихода, садржини и начину вођења евиденције за промет робе са Аутономном покрајином Косово и Метохија	Сл. гласник РС, бр. 27 од 24. марта 2005.
Уредба о изменама и допунама Уредбе о критеријумима на основу којих се утврђује шта се, у смислу Закона о порезу на додату вредност, сматра претежним прометом добара у иностранство	Сл. гласник РС, бр. 27 од 24. марта 2005.

ПРАВИЛНИЦИ

Правилник о изменама и допунама Правилника о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна	Сл. гласник РС, бр. 21 од 4. марта 2005.
Правилник о допуни Правилника о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем	Сл. гласник РС, бр. 21 од 4. марта 2005.
Правилник о изменама и допунама Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за Народну банку Србије	Сл. гласник РС, бр. 21 од 4. марта 2005.
Правилник о изменама Правилника о обрасцима и садржини позиција у обрасцима финансијских извештаја за Народну банку Србије	Сл. гласник РС, бр. 21 од 4. марта 2005.
Правилник о измени Правилника о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларације и других образаца у царинском поступку	Сл. гласник РС, бр. 23 од 11. марта 2005.

Правилник о изменама и допунама Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза	Сл. гласник РС, бр. 27 од 24. марта 2005.
---	---

ОДЛУКЕ

Одлука о садржини извештаја и објављеној ревизији финансијских извештаја друштва за осигурање	Сл. гласник РС, бр. 21 од 4. марта 2005.
Одлука о давању сагласности за оснивање банке у иностранству, отварање филијале пословне јединице или представништва у иностранству	Сл. гласник РС, бр. 23 од 11. марта 2005.
Одлука о условима за упис и начину вођења регистра банака, представништва и других облика финансијске делатности у иностранству	Сл. гласник РС, бр. 23 од 11. марта 2005.
Одлука о допунама Одлуке о садржини извештаја о обављеној ревизији финансијских извештаја друштва за осигурање	Сл. гласник РС, бр. 24 од 15. марта 2005.
Одлука о допуни Одлука о јединственој тарифи по којој Народна банка Србије наплаћује накнаду за извршене услуге	Сл. гласник РС, бр. 24 од 15. марта 2005.
Одлука о достављању Народној банци Србије статистичких и других података друштва за осигурање	Сл. гласник РС, бр. 27 од 24. марта 2005.
Одлука о условима и начину одобравања краткорочних кредита за одржавање ликвидности банака	Сл. гласник РС, бр. 27 од 24. марта 2005.
Одлука о условима и начину одобравања краткорочних кредита банкама на основу залог хартија од вредности	Сл. гласник РС, бр. 27 од 24. марта 2005.
Одлука о изменама и допунама Одлуке о условима и начину давања кредита за одржавање дневне ликвидности банака на основу залог хартија од вредности	Сл. гласник РС, бр. 27 од 24. марта 2005.

Одлука о допунама Одлуке о каматним стопама Народне банке Србије	Сл. гласник РС, бр. 27 од 24. марта 2005.
Одлука о допуни Одлуке о минималним условима кредитне способности банака	Сл. гласник РС, бр. 27 од 24. марта 2005.

УПУТСТВА

Упутство о изменама и допунама Упутства о аналитичким рачунима у контном оквиру за Народну банку Србије	Сл. гласник РС, бр. 21 од 4. марта 2005.
Упутство о изменама и допунама Упутства за примену Одлуке о јединственом начину обрачуна и исказивања ефективне каматне стопе на кредите и депозите	Сл. гласник РС, бр. 28 од 29. марта 2005.

ОСТАЛО

Тарифник о допунама Тарифника и изменама Тарифника накнада	Сл. гласник РС, бр. 27 од 24. марта 2005.
--	---

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Весна Арсић. – Год. 32, бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992-. – 20 цм

Месечно. –
ISSN 0354-3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS. SR-ID 43429132
